

**Міністерство освіти і науки України
Київський національний лінгвістичний університет**

Бігич О.Б.

**Посібник для самостійної роботи студентів магістратури
з вибіркових дисциплін
«Сучасні технології навчання іноземних мов і культур» і
«Інноваційні підходи до навчання іноземних мов і культур»**

**Київ
Вид. центр КНЛУ
2018**

Бігич О. Б.

Посібник для самостійної роботи студентів магістратури (спеціальність 014 Середня освіта, спеціалізація 014.02 Мова і література (іноземна мова і література) з вибіркових дисциплін «Сучасні технології навчання іноземних мов і культур» і «Інноваційні підходи до навчання іноземних мов і культур». : Навч. посібник / Бігич О. Б. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2018. – 60 с.

Рецензенти:

- Черниш В. В. - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри методики викладання іноземних мов й інформаційно-комунікаційних технологій Київського національного лінгвістичного університету;
- Задорожна І. П. - доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри практики англійської мови та методики її викладання Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Навчальний посібник призначено для самостійної роботи студентів магістратури (спеціальність 014 Середня освіта, спеціалізація 014.02 Мова і література (Іноземна мова і література) з вибіркових дисциплін «Сучасні технології навчання іноземних мов і культур» і «Інноваційні підходи до навчання іноземних мов і культур».

Пропоновані контенті лекцій і плани практичних занять, рекомендовані й довідкові джерела, авторські інтернет ресурси й колективні монографії уможливають удосконалення складників методичної компетентності викладача іноземної мови, зокрема поглиблення знань студентів магістратури про сучасні технології й інноваційні підходи до навчання іноземних мов і культур у закладі вищої освіти, а також сприятимуть удосконаленню методичних навичок їх імплементації до процесу формування іншомовної комунікативної компетентності на аудиторних заняттях і в позааудиторній роботі з іноземної мови.

Рекомендовано до друку вченою радою
Київського національного лінгвістичного університету
(протокол № 11 від 26 лютого 2018 року).

© О. Б. Бігич, 2018.

© Вид. центр КНЛУ, 2018.

Зміст

Розділ 1. Вибіркова дисципліна «Сучасні технології навчання іноземних мов і культур»	4
1.1. Мета, завдання й зміст навчальної дисципліни	4
1.2. Контент лекцій	7
1.3. Плани практичних занять	11
1.4. Рекомендована література	28
1.5. Довідкова література	30
1.6. Авторські інтернет ресурси	32
1.7. Монографії	33
1.8. Зразок модульної контрольної роботи	34
Розділ 2. Вибіркова дисципліна «Інноваційні підходи до навчання іноземних мов і культур»	35
2.1. Мета, завдання й зміст навчальної дисципліни	35
2.2. Контент лекцій	37
2.3. Плани практичних занять	41
2.4. Рекомендована література	53
2.5. Довідкова література	54
2.6. Авторські інтернет ресурси	56
2.7. Монографії	56
2.8. Зразок модульної контрольної роботи	58
З досвіду формування методичної компетентності викладача іноземної мови	59

Розділ 1. Вибіркова дисципліна «Сучасні технології навчання іноземних мов і культур»

1.1. Мета, завдання й зміст навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна передбачає поглиблення низки тем курсу «Методика навчання іноземних мов і культур у європейському просторі» з урахуванням особливостей залучення сучасних технологій навчання іноземних мов і культур до процесу формування у студентів складників іншомовної комунікативної компетентності.

Мета навчальної дисципліни полягає в забезпеченні основ методичної підготовки студентів до реалізації їхніх професійних функцій викладача іноземної мови (ІМ) у закладі вищої освіти: комунікативно-навчальної (формування у студентів мовленнєвої, мовної, лінгвосоціокультурної, навчально-стратегічної компетентностей), розвивально-виховної, конструктивно-планувальної, гностичної й організаторської функцій, які реалізуються засобами сучасних технологій навчання іноземних мов і культур на аудиторному занятті й у позааудиторній роботі.

Програма дисципліни охоплює три змістовних модуля. Всього на вивчення курсу відводиться 90 годин (3 кредити), з яких 20 годин лекцій, 10 годин практичних занять, 60 годин самостійної позааудиторної роботи. Самостійна робота передбачає самостійне вивчення окремих тем дисципліни й розробку планів-конспектів фрагментів аудиторних занять з ІМ.

Завдання навчальної дисципліни «Сучасні технології навчання іноземних мов і культур»:

- ознайомити студентів із типологією педагогічних технологій;
- ознайомити студентів із типами методичних технологій навчання іноземних мов і культур на засадах гуманної особистісної орієнтації процесу навчання; активізації й інтенсифікації діяльності студентів; ефективності управління й організації процесу навчання; дидактичного вдосконалення й реконструювання навчального матеріалу й у межах альтернативних педагогічних технологій;
- удосконалювати у студентів основи вмінь творчо застосовувати свої професійні знання з урахуванням різновидів методичних технологій навчання іноземних мов і культур;
- підготувати студентів для реалізації їхніх професійних функцій викладача ІМ у закладі вищої освіти з використанням сучасних технологій навчання іноземних мов і культур.

Вибіркова дисципліна викладається паралельно з нормативною дисципліною «Методика навчання іноземних мов і культур у європейському просторі».

У результаті вивчення вибіркової дисципліни студент повинен

знати:

- сучасні методичні технології навчання іноземних мов і культур у закладі вищої освіти;
- форми, види, способи контролю й оцінювання рівня сформованості іншомовної комунікативної компетентності з використанням сучасних технологій навчання іноземних мов і культур;
- основи планування освітнього процесу в закладі вищої освіти з використанням сучасних технологій навчання іноземних мов і культур.

вміти:

- обирати й аналізувати сучасні методичні технології навчання іноземних мов і культур у закладі вищої освіти;
- ефективно інтегрувати сучасні методичні технології навчання іноземних мов і культур до освітнього процесу з ІМ у закладі вищої освіти;
- обирати, аналізувати й ефективно використовувати вправи різних типів і видів з метою формування іншомовної комунікативної компетентності;
- контролювати й оцінювати рівень сформованості всіх складників іншомовної комунікативної компетентності;
- планувати й реалізовувати різні форми організації освітнього процесу в закладі вищої освіти з використанням сучасних методичних технологій навчання іноземних мов і культур.

Програма навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Сучасні технології навчання іноземних мов і культур» складається з трьох змістових модулів:

1. Типологія педагогічних технологій.
2. Типи технологій навчання іноземних мов і культур на засадах активізації й інтенсифікації діяльності студентів та ефективності управління й організації процесу навчання
3. Типи технологій навчання іноземних мов і культур на засадах дидактичного вдосконалення й реконструювання навчального матеріалу

Змістовий модуль 1. Типологія педагогічних технологій

Тема 1. Типи педагогічних технологій

- поняття технології навчання;
- засади типології технологій навчання іноземних мов і культур.

Тема 2. Типи технологій навчання іноземних мов і культур на засадах гуманної особистісної орієнтації процесу навчання

- технологія співпраці;
- автори технології співпраці;
- види технології співпраці;
- варіанти технологія співпраці.

Змістовий модуль 2. Типи технологій навчання іноземних мов і культур на засадах активізації й інтенсифікації діяльності студентів та ефективності управління й організації процесу навчання

Теми 1-2. Типи технологій навчання іноземних мов і культур на засадах активізації й інтенсифікації діяльності студентів

- ігрові технології;
- технології обговорення дискусійних питань;
- технології проблемного навчання;
- технології проектного навчання;
- технології інтенсивного навчання;
- технології навчання з використанням опор.

Теми 3-5. Типи технологій навчання іноземних мов і культур на засадах ефективності управління й організації процесу навчання

- технології комп'ютерного навчання;
- технології диференційованого навчання;
- технології індивідуалізованого навчання;
- технології «Портфоліо»;
- технології групового навчання;
- кейсові технології навчання;
- інформаційно-комунікаційні технології навчання.

Змістовий модуль 3. Типи технологій навчання іноземних мов і культур на засадах дидактичного вдосконалення й реконструювання навчального матеріалу й у межах альтернативних педагогічних технологій

Тема 1. Типи технологій навчання іноземних мов і культур на засадах дидактичного вдосконалення й реконструювання навчального матеріалу

- технології «Діалог культур»
- технології модульного навчання;
- технології інтегрованого навчання;

- технології концентрованого навчання.

Тема 2. Типи технологій навчання іноземних мов і культур у межах альтернативних педагогічних технологій

- технології «Дальтон-план»;
- тандем-технології;
- технології продуктивного навчання;
- технології майстерень,
- технології природовідповідності.

Тема 3. Сучасні науково-методичні дослідження технологій навчання іноземних мов і культур у закладі вищої освіти

- вітчизняні й зарубіжні науково-методичні дослідження технологій навчання іноземних мов і культур у закладі вищої освіти.

1.2. Контент лекцій

Лекція 1

Тема: Типи педагогічних технологій. Типи технологій навчання іноземних мов і культур на засадах гуманної особистісної орієнтації процесу навчання.

Мета вивчення: Ознайомити студентів з класифікацією педагогічних технологій і типами технологій навчання іноземних мов і культур, зокрема на засадах гуманної особистісної орієнтації процесу навчання.

Провідна ідея: Взаємопов'язаність і взаємозумовленість інноваційних педагогічних технологій і методичних технологій навчання іноземних мов і культур.

Основні проблеми: Засади й критерії типології технологій навчання іноземних мов і культур.

Ключові поняття теми: поняття технології навчання; типологія технологій навчання іноземних мов і культур.

Зміст: класифікація педагогічних технологій, типи технологій навчання іноземних мов і культур.

Лекція 2

Тема: Типи технологій навчання іноземних мов і культур на засадах гуманної особистісної орієнтації процесу навчання.

Мета вивчення: Ознайомити студентів з типами технологій навчання іноземних мов і культур на засадах гуманної особистісної орієнтації процесу навчання.

Провідна ідея: Особистісно-діяльнісний підхід як підґрунтя гуманної особистісної орієнтації процесу навчання іноземних мов і культур у закладі вищої освіти.

Основні проблеми: Врахування в процесі формування у студентів іншомовної комунікативної компетентності особистісного підходу.

Ключові поняття теми: технологія співпраці.

Зміст: Особистісний складник особистісно-діяльнісного підходу, види технологій співпраці.

Лекція 3

Тема: Типи технологій навчання іноземних мов і культур на засадах активізації й інтенсифікації діяльності студентів.

Мета вивчення: Ознайомити студентів з типами технологій навчання іноземних мов і культур на засадах активізації й інтенсифікації діяльності студентів.

Провідна ідея: Можливість активізації й інтенсифікації навчальної діяльності викладача й учіння студента засобами сучасних методичних технологій.

Основні проблеми: Інтеграція ігрових технологій, технологій обговорення дискусійних питань, технологій проблемного навчання до процесу формування у студентів іншомовної комунікативної компетентності.

Ключові поняття теми: ігрові технології; технології обговорення дискусійних питань; технології проблемного навчання.

Зміст: види ігрових технологій; технологій обговорення дискусійних питань; технологій проблемного навчання.

Лекція 4

Тема: Типи технологій навчання іноземних мов і культур на засадах активізації й інтенсифікації діяльності студентів.

Мета вивчення: Ознайомити студентів з типами технологій навчання іноземних мов і культур на засадах ефективності управління й організації процесу навчання.

Провідна ідея: Можливість активізації й інтенсифікації навчальної діяльності викладача й учіння студента засобами сучасних методичних технологій.

Основні проблеми: Інтеграція технологій проектного навчання, технологій інтенсивного навчання, технологій навчання з використанням опор до процесу формування у студентів іншомовної комунікативної компетентності.

Ключові поняття теми: технології проектного навчання; технології інтенсивного навчання; технології навчання з використанням опор.

Зміст: види технологій проектного навчання; технологій інтенсивного навчання; технологій навчання з використанням опор.

Лекція 5

Тема: Типи технологій навчання іноземних мов і культур на засадах ефективності управління й організації процесу навчання.

Мета вивчення: Ознайомити студентів з типами технологій навчання іноземних

мов і культур на засадах ефективності управління й організації процесу навчання.

Провідна ідея: Можливість ефективності управління й організації процесу формування іншомовної комунікативної компетентності засобами сучасних методичних технологій.

Основні проблеми: Інтеграція технологій комп'ютерного навчання, технологій диференційованого навчання, технологій індивідуалізованого навчання до процесу формування у студентів іншомовної комунікативної компетентності.

Ключові поняття теми: технології комп'ютерного навчання; технології диференційованого навчання; технології індивідуалізованого навчання.

Зміст: види технологій комп'ютерного навчання; технологій диференційованого навчання; технологій індивідуалізованого навчання.

Лекція 6

Тема: Типи технологій навчання іноземних мов і культур на засадах ефективності управління й організації процесу навчання.

Мета вивчення: Ознайомити студентів з типами технологій навчання іноземних мов і культур на засадах ефективності управління й організації процесу навчання.

Провідна ідея: Можливість ефективності управління й організації процесу формування іншомовної комунікативної компетентності засобами сучасних методичних технологій.

Основні проблеми: Інтеграція технологій «Портфоліо», технологій групового навчання до процесу формування у студентів іншомовної комунікативної компетентності.

Ключові поняття теми: технології «Портфоліо»; технології групового навчання.

Зміст: види технологій «Портфоліо»; технологій групового навчання.

Лекція 7

Тема: Типи технологій навчання іноземних мов і культур на засадах ефективності управління й організації процесу навчання.

Мета вивчення: Ознайомити студентів з типами технологій навчання іноземних мов і культур на засадах ефективності управління й організації процесу навчання.

Провідна ідея: Можливість ефективності управління й організації процесу формування іншомовної комунікативної компетентності засобами сучасних методичних технологій.

Основні проблеми: Інтеграція кейсових технологій навчання, інформаційно-комунікаційних технологій навчання до процесу формування у студентів іншомовної комунікативної компетентності.

Ключові поняття теми: кейсові технології навчання; інформаційно-комунікаційні технології навчання іноземних мов і культур.

Зміст: види кейсових технологій навчання; інформаційно-комунікаційних технологій навчання іноземних мов і культур.

Лекція 8

Тема: Типи технологій навчання іноземних мов і культур на засадах дидактичного вдосконалення й реконструювання навчального матеріалу.

Мета вивчення: Ознайомити студентів з типами технологій навчання іноземних мов і культур на засадах дидактичного вдосконалення й реконструювання навчального матеріалу.

Провідна ідея: Вдосконалення й реконструювання дидактичного матеріалу передбачають власні технології навчання іноземних мов і культур.

Основні проблеми: Інтеграція технологій навчання «Діалог культур», технологій модульного навчання, технологій інтегрованого навчання, технологій концентрованого навчання до процесу формування у студентів іншомовної комунікативної компетентності.

Ключові поняття теми: технології навчання «Діалог культур»; технології модульного навчання; технології інтегрованого навчання; технології концентрованого навчання.

Зміст: види технологій навчання «Діалог культур»; технології модульного навчання; технології інтегрованого навчання; технології концентрованого навчання.

Лекція 9

Тема: Типи технологій навчання іноземних мов і культур у межах альтернативних педагогічних технологій.

Мета вивчення: Ознайомити студентів з типами технологій навчання іноземних мов і культур у межах альтернативних педагогічних технологій.

Провідна ідея: Альтернативні педагогічні технології як сучасна тенденція вищої освіти.

Основні проблеми: Інтеграція технології «Дальтон-план»; тандем-технології; технології продуктивного навчання; технології майстерень, технології природовідповідності до процесу формування у студентів іншомовної комунікативної компетентності.

Ключові поняття теми: технології «Дальтон-план»; тандем-технології; технології продуктивного навчання; технології майстерень, технології природовідповідності.

Зміст: види технологій «Дальтон-план»; тандем-технологій; технологій продуктивного навчання; технологій майстерень, технологій природо відповідності

Лекція 10

Тема: Сучасні методичні дослідження технологій навчання іноземних мов і культур у закладах вищої освіти.

Мета вивчення: Ознайомити студентів з сучасними методичними дослідженнями технологій навчання іноземних мов і культур у закладах вищої освіти.

Провідна ідея: Практична реалізація технологій навчання іноземних мов і культур у сучасних науково-методичних дослідженнях.

Основні проблеми: Теоретико-експериментальне дослідження технологій навчання іноземних мов і культур вітчизняними й зарубіжними методистами.

Ключові поняття теми: дисертація, автореферат, монографія, фахові видання, фахові конференції.

Зміст: вітчизняні й зарубіжні науково-методичні дослідження технологій навчання іноземних мов і культур у закладах вищої освіти.

1.3. Плани практичних занять

Практичне заняття № 1

Тема «Ігрові технології навчання іноземних мов і культур»

Питання для обговорення й джерела для опрацювання

1. Типологія ігор у методиці навчання іноземних мов і культур

1. Конспект лекції.

2. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник / О. Б. Бігич, Н. Ф. Бориско, Г. Е. Борецька та ін. / за ред. С. Ю. Ніколаєвої. – К. : Ленвіт, 2013. – С. 125-126.

3. Щукин А. Н. Современные интенсивные методы и технологии обучения иностранным языкам / А. Н. Щукин : уч. пособие. – изд. 2-е. – М.: Филоматис, 2010. – С. 111-113.

2. Дидактичні ігри

1. Коньшева А. В. Современные методы обучения английскому языку / А. В. Коньшева. – Мн.: ТетраСистемс, 2004. – С. 28-30.

2. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах : підручник. – К. : Академія, 2010. – С. 222-223.

3. Щукин А. Н. Современные интенсивные методы и технологии обучения иностранным языкам / А. Н. Щукин : уч. пособие. – изд. 2-е. – М.: Филоматис, 2010. – С. 110-111.

3. Рольова гра

1. Волкова Н. П. Моделювання професійної діяльності у викладанні навчальних дисциплін у вишах / Н. П. Волкова, О. Б. Тарнопольський : Монографія. – Дніпропетровськ: ДУ імені Альфреда Нобеля, 2013. – С. 140-158.

2. Коньшева А. В. Современные методы обучения английскому языку / А. В. Коньшева. – Мн.: ТетраСистемс, 2004. – С. 30-36.

3. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник / О. Б. Бігич, Н. Ф. Бориско, Г. Е. Борецька та ін. / за ред. С. Ю. Ніколаєвої. – К. : Ленвіт, 2013. – С. 333-338.

4. Ділова гра

1. Тарнопольський О. Б. Ділові ігри у навчанні іноземних мов для спеціальних цілей у вищій школі / О. Б. Тарнопольський // Вісник Чернігівського національного університету. Серія Педагогічні науки.- 2011. – Вип. 85. – С. 231-234.

2. Волкова Н. П. Моделювання професійної діяльності у викладанні навчальних дисциплін у вишах / Н. П. Волкова, О. Б. Тарнопольський : Монографія. – Дніпропетровськ: ДУ імені Альфреда Нобеля, 2013. – С. 158-176.

3. Пасічник О. О. Особливості використання ділових ігор на заняттях з іноземної мови у ВНЗ / О. О. Пасічник // Науковий Вісник Ужгородського національного університету. Серія Педагогіка. Соціальна робота. – 2014. – Вип. 30. – С. 125-127.

Додаткові джерела

1. Бігич О. Б. Формування англомовної компетентності в діалогічному мовленні майбутніх учителів: емоційна диференціація / О. Б. Бігич, М. Б. Щербина // Тенденції та перспективи розвитку науки й освіти в умовах глобалізації: Матеріали XXX Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції: Зб. наук. праць. – Вип. 30. – Переяслав-Хмельницький, 28 лист. 2017. – С. 274-276.

2. Василенко В. Г. Игровые методы проведения учебных занятий в высшей школе / В. Г. Василенко // Вестник РМАТ. – 2014. – № 1(10). – С. 84-94.

3. Ефимова Т. О. Игровые технологии как средство профессиональной самореализации студентов вузов в процессе обучения иностранному языку / Татьяна Олегована Ефимова : дис.... канд. пед. наук. – Специальность: Теория и методика профессионального образования. – Краснодар, 2009. – 186 с.

4. Нечаева А. А. Игровые методы обучения иностранному языку в техническом вузе / А. А. Нечаева, А. А. Хохлова // Педагогическое мастерство и педагогические технологии. – 2016. – № 1 (7). – С. 86-88.

Завдання для самоконтролю:

Перевір, чи можеш ти:

- дати визначення гри;
- назвати критерії класифікації ігор;

- пояснити, чим відрізняється дидактична гра від рольової;
- надати вправі ігрового характеру.

Завдання для індивідуальної роботи

I рівня складності

Назви компоненти рольової гри.

II рівня складності

Поясни, чим різняться дидактична й рольова гра.

III рівня складності

Проаналізуй представлену нижче рольову гру “Shopping” за такими критеріями: 1) практична мета, 2) тип, 3) вид, 4) режим виконання, 5) вид контролю.

Рольова гра “Shopping”

Спочатку виконуються мовні вправи, спрямовані на тренування й активізацію нової лексики, яка буде використана в діалогах: *Fill in the gaps in this passage with the words from the list: market, research, study, product.*

Мінігрупи студентів обговорюють інформацію: *Make a list of six products that are produced or provided in Kyiv or region: a local brand of drink..., a grocery product, an industrial product, a place of entertainment...*

Work in groups. Discuss these questions about some of the products you've listed:

- 1) What competition does cash product face?*
- 2) What is the image of the company?*
- 3) How strongly or weakly is the product marketed?*

Think of a good slogan for your product. If you had to choose one photo to illustrate the product, what would it show? Represent a short text for an advertisement in an English language newspaper or magazine.

Work in groups. Decide together:

- 1) Who are your customers?*
- 2) What are the main features and benefits of your product?*

Професійно орієнтоване творче завдання

Розроби план-конспект фрагменту аудиторного заняття з ІМ для формування одного з видів мовної / мовленнєвої / лінгвосоціокультурної компетентності з використанням ігрових технологій. У грі визнач її практичну, лінгвосоціокультурну, розвивальну, освітню й професійно орієнтовану цілі. Підготуйся до проведення фрагменту в ролі викладача ІМ на практичному занятті у формі професійно орієнтованої рольової гри.

Практичне заняття № 2

Тема «Технології навчання іноземних мов і культур з використанням опор»

Питання для обговорення й джерела для опрацювання

1. Типи опор для формування іноземної комунікативної компетентності.

1. Конспект лекції.

2. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник / О. Б. Бігич, Н. Ф. Бориско, Г. Е. Борецька та ін. / за ред. С. Ю. Ніколаєвої. – К. : Ленвіт, 2013. – підрозділи «Засоби формування ... компетентності».

3. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах у структурно-логічних схемах і таблицях: навчальний посібник. – К. : Ленвіт, 2004. – С. 94-98, 104-118.

2. Комікс як засіб формування іноземної комунікативної компетентності

1. Конспект лекції.

2. Щербина М. Б. Формування англомовної комунікативної компетентності у майбутніх учителів засобами коміксів / М. Б. Щербина : Дипломна робота – Режим доступу www.bigich.knlu.edu.ua/Madina%202015.docx

3. Щербина М. Б. Формування іноземної комунікативної компетентності майбутніх учителів іноземних мов засобами коміксів / М. Б. Щербина // Іноземні мови. – 2016. – № 1. – С. 31-36.

4. Авдеева Е. С. Использование комиксов при обучении японскому языку студентов второго курса языкового вуза : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Авдеева Екатерина Сергеевна. – М., 2009. – 189 с. – Режим доступа www.dslib.net/.../ispolzovanie-komiksov-pri-obuchenii-japonskom.

5. Чернышкова Н. В. Технология использования комиксов при обучении иностранному языку / Н. В. Черникова // Теория и практика иностранного языка в высшей школе. – Режим доступа <https://elibrary.ru/item.asp?id=26093940>

6. Скосарева Т. А. Креолизованные тексты в обучении иностранному языку / Т. А. Скосарева, Е. А. Кеил // Студенческий научный форум: VI Международная студенческая электронная научная конференция. – Режим доступа <https://www.scienceforum.ru/2014/>

3. Коллаж як засіб формування іноземної комунікативної компетентності

1. Григоріадіс Ю. І. Фрагмент практичного заняття з англійської мови з розвитку вмінь монологічного мовлення студентів третього курсу з використанням колажу на гостру соціальну тематику / Ю. І. Григоріадіс, О. М. Устименко // Іноземні мови. – 2017. – № 4. – С. 62-64.

2. Семенюченко Н. Коллаж на уроках иностранного языка: теория и практика /

Н. Семенюченко, Н. Рыжкіна. – М.: Каро, 2015. – 256 с.

3. Семенюченко Н. Коллаж как средство обучения иностранному языку / Н. Семенюченко, Н. Рыжкіна. – М.: Каро, 2016. – 240 с.

4. Макошина А. И. Креолизованные тексты и их роль в обучении иностранному языку / А. И. Макошина, Е. В. Маркова // Молодой ученый. – 2016. – №7.5. – С. 56-57. – URL <https://moluch.ru/archive/111/27428/>

4. Мультимедійний посібник як сучасний засіб унаочнення лінгвокраїнознавчого матеріалу

1. Бігич О. Б. Мультимедійний наочний посібник «Las Navidades en España»: два користувачі – два формати / О. Б. Бігич // Іноземні мови. – 2015. – № 4. – С. 48-51. – Режим доступу http://nbuv.gov.ua/UJRN/im_2015_4_10

2. Бігич О. Б. Мультимедійний наочний посібник «Las Navidades en España» // Методична скарбничка вчителя / викладача іспанської мови: формування лінгвосоціокультурної компетентності / О. Б. Бігич : Монографія. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2017. – С. 62-70. – Режим доступу <http://www.knlu.edu.ua/struktura/pidrozdili-universitetu/library/repozitarij-universitetu>

Додаткові джерела

1. Бігич О. Б. Лінгвокраїнознавчий мультимедійний сінквейн-колаж «Квіти України» / О. Б. Бігич // Лінгвістичні та лінгвокультурологічні аспекти навчання іноземних студентів у вищих навчальних закладах України: Матеріали У Всеукраїнської науково-практичної конференції. – Дніпропетровськ, 2016. – С. 7-9.

2. Бігич О. Б. Мультимедійний сінквейн-колаж «Las Navidades en España» як сучасний засіб унаочнення країнознавчої лексики / О. Б. Бігич // Інноваційні технології у контексті іншомовної підготовки фахівця: Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю. – Полтава: ПолтНТУ, 2016 р. Режим доступу http://lib.pntu.edu.ua/?module=ellib*nid*11361

3. Бігич О. Б. Мультимедійні засоби і прийоми професійно орієнтованого навчання іноземної мови: сінквейн-колаж і цифрове розповідання / О. Б. Бігич // Матеріали У наукової конференції з міжнародною участю «Когнітивно-прагматичні дослідження професійних дискурсів». – Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2016. – С. 15-19.

4. Бігич О. Б. Мультимедійний сінквейн-колаж й освітнє цифрове розповідання як сучасні засіб і прийом навчання іноземної мови / О. Б. Бігич // Актуальні проблеми романо-германської філології та прикладної лінгвістики: науковий журнал / редкол. В.І.Кушнерик та ін. – Чернівці : Видавничий Дім «Родовід», 2016. – Вип. 11-12, Ч. 1. – С. 44-47.

5. Бігич О. Б. Мультимедійний сінквейн-колаж «Las Navidades en España» //

Методична скарбничка вчителя / викладача іспанської мови: формування лінгвосоціокультурної компетентності / О. Б. Бігич : Монографія. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2017. – С. 70-73. – Режим доступу <http://www.knlu.edu.ua/struktura/pidrozdili-universitetu/library/repozitarij-universitetu>

6. Бігич О. Б. Професійно орієнтований мультимедійний сінквейн-колаж як сучасний засіб унаочнення / О. Б. Бігич // Дослідження та впровадження в навчальний процес сучасних моделей викладання іноземної мови за фахом: Збірник матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції з питань методики викладання іноземної мови, Одеса: ОНУ імені І.І.Мечнікова, 2016. – С. 7-10.

7. Бігич О. Б. Сінквейн як прийом формування іншомовної комунікативної компетентності / О. Б. Бігич // Найновите постиження на європейската наука – 2012: Матеріали за УІІ міжнародна научна практична конференция. 17-25 юни, 2012. – Том 11. Педагогически науки. – София: «Бял ГРАД-БГ» ООД, 2012. – С. 51-53.

Завдання для самоконтролю

Перевір, чи можеш ти:

- класифікувати опори за дотичними критеріями;
- пояснити переваги мультимедійної опори;
- навести приклади опор для формування іншомовної комунікативної компетентності;
- дібрати опори для формування іншомовної комунікативної компетентності;
- самостійно укласти різні види опор для формування іншомовної комунікативної компетентності.

Завдання для індивідуальної роботи

I рівня складності

Назви типи опор, які використовуються в процесі формування іншомовної комунікативної компетентності.

II рівня складності

Обґрунтуй необхідність використання опор у процесі формування іншомовної комунікативної компетентності.

III рівня складності

Уклади вербальну / ілюстративну / змішану опору до розробленого плану-конспекту фрагменту аудиторного заняття з ІМ для формування одного з видів мовної / мовленнєвої / лінгвосоціокультурної компетентності

Професійно орієнтоване творче завдання

З опертям на наведену нижче схему плану-конспекту з використанням сінквейну розроби план-конспект фрагменту аудиторного заняття з ІМ для формування одного з видів мовної / мовленнєвої / лінгвосоціокультурної компетентності з використанням опор. Підготуйся до проведення фрагменту в ролі викладача ІМ на практичному занятті у формі професійно орієнтованої рольової гри.

Схема плану-конспекту заняття

Тема заняття – «Theatre»

Тип заняття – з доміантою «практика у спілкуванні»

Вид заняття – вдосконалення англомовної лексичної компетентності, розвиток англомовних мовленнєвих компетентностей (в аудіюванні, читанні, говорінні й письмі)

Цілі заняття:

Практичні цілі: вчити студентів

- читати текст «Theatre for the deaf» з повним розумінням його змісту;
- аудіювати текст «The Globe Theatre» з повним розумінням його змісту;
- обговорювати зміст прочитаного тексту;
- коментувати крилаті вислови відомих персоналій;
- писати есе з опертям на сінквейн як різновид вербальної опори.

Лінгвосоціокультурні цілі:

- розширення знань студентів про історію англійського театру;
- ознайомлення студентів з висловами про театр відомих людей, зокрема діячів театру (К. Станіславський), письменників (О.Уайлд) та ін.

Розвивальні цілі: розвиток у студентів

- мовленнєвих здібностей (мовної здогадки, виразності мовлення, логічного викладу думок),
- інтелектуальних здібностей (синтезувати отриману інформацію),
- пізнавальних здібностей (зорового та слухового сприймання, уваги, уяви, зорової й слухової пам'яті),
- готовності та бажання вступати в іншомовне спілкування.

Виховна мета – виховання естетичного смаку, особистісних рис (активності й толерантності).

Професійна мета – формування у студентів уявлення про

- тлумачення як спосіб семантизації лексичних одиниць;
- сінквейн як різновид вербальної опори для написання есе.

Оснащення заняття: підручник “A Practical Guide to Learning English”, аудіозапис тексту “The Globe Theatre”, роздавальний матеріал.

Схематичний план практичного заняття

Початок практичного заняття

	15 хв.
• Організаційний момент	1 хв.
• Фонетична зарядка	4 хв.
• Мовленнєва зарядка	10 хв.

Основна частина практичного заняття

	60 хв.
• Читання тексту «Theatre for the deaf»	15 хв.
• Обговорення змісту прочитаного тексту	15 хв.
• Аудіювання тексту «The Globe Theatre»	15 хв.
• Укладання сінквейну як опори для написання есе	15 хв.

Завершення практичного заняття

	5 хв.
• Підведення підсумків практичного заняття	2 хв.
• Оцінювання співпраці студентів	4 хв.
• Домашнє завдання	1 хв.

Вербальний сінквейн

Theatre
exciting, interesting
play, act, perform
All the world's stage
World

Практичне заняття № 3

Тема «Кейсові технології навчання іноземних мов і культур»

Питання для обговорення й джерела для опрацювання

1. Історія виникнення кейсової технології

1. Конспект лекції.
2. Волкова Н. П. Моделювання професійної діяльності у викладанні навчальних дисциплін у вишах / Н.П. Волкова, О.Б. Тарнопольський : Монографія. – Дніпропетровськ: ДУ імені Альфреда Нобеля, 2013. – С. 101, 114-115.
3. Сучасні технології навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх й вищих навчальних закладах : Колективна монографія / за ред. С.Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2015. – С. 363-365.
4. Бігич О. Б. Сучасні засоби формування іншомовної комунікативної й методичної компетентності / О. Б. Бігич // Наукові записки. Серія Філологічні науки (мовознавство). – Вип. 154. – Кропивницький: Видавець Лисенко В.Ф., 2017. – С. 591-596.

2. Види кейсів

1. Бігич О. Б. Електронний кейс як засіб формування у майбутніх менеджерів туризму міжкультурної компетентності / О. Б. Бігич // Іноземні мови. – № 1. – 2017. – С. 17-22. – Режим доступу http://nbuv.gov.ua/UJRN/im_2017_1_4

2. Бігич О. Б. Мобільний кейс «Екологічний туризм» / О. Б. Бігич // Кейсова і подкаст технології формування міжкультурної компетентності: Колективна монографія / Заг. і наук. ред. О. Б. Бігич. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2017. – С. 133-144. – Режим доступу <http://www.knlu.edu.ua/struktura/pidrozdili-universitetu/library/repozitarij-universitetu>

3. Волкова Н. П. Моделювання професійної діяльності у викладанні навчальних дисциплін у вишах / Н. П. Волкова, О.Б. Тарнопольський : Монографія. – Дніпропетровськ: ДУ імені Альфреда Нобеля, 2013. – С. 115-116.

4. Стрілець В. В. Вимоги до електронного кейсу як засобу формування у майбутніх перекладачів письмової компетентності / В. В. Стрілець // Кейсова і подкаст технології формування міжкультурної компетентності: Колективна монографія / Заг. і наук. ред. О. Б. Бігич. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2017. – С. 91-101. – Режим доступу <http://www.knlu.edu.ua/struktura/pidrozdili-universitetu/library/repozitarij-universitetu>

5. Ігнатенко В. Д. Електронний кейс для навчання майбутніх перекладачів анотативного й реферативного видів перекладу / В. Д. Ігнатенко // Кейсова і подкаст технології формування міжкультурної компетентності: Колективна монографія / Заг. і наук. ред. О. Б. Бігич. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2017. – С. 117-132. – Режим доступу <http://www.knlu.edu.ua/struktura/pidrozdili-universitetu/library/repozitarij-universitetu>

6. Сучасні технології навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх й вищих навчальних закладах : Колективна монографія / за ред. С.Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2015. – С. 365-366.

7. Ярошенко О. В. Кейс-метод як сучасна технологія формування професійно орієнтованої компетентності в діалогічному мовленні майбутніх викладачів англійської мови / О. В. Ярошенко // Іноземні мови. – № 2. – 2014. – С. 39-44.

3. Методика роботи з кейсом

1. Сучасні технології навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх й вищих навчальних закладах : Колективна монографія / за ред. С.Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2015. – С. 367-369.

2. Руснак Д. А. Мобільний кейс «Реклама як засіб формування міжкультурної компетентності: гендерні, вікові й етнічні стереотипи» / Д. А. Руснак // Кейсова і подкаст технології формування міжкультурної компетентності: Колективна монографія / Заг. і наук. ред. О. Б. Бігич. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2017. – С. 22-90. – Режим доступу <http://www.knlu.edu.ua/struktura/pidrozdili-universitetu/library/repozitarij-universitetu>

3. Ярошенко О. В. Вправи для формування у майбутніх викладачів англійської мови професійно орієнтованої компетентності в діалогічному мовленні на основі кейс-методу / О. В. Ярошенко // Іноземні мови. – № 4. – 2013. – С. 21-28.

4. Ярошенко О. В. Етапи формування англомовної професійно орієнтованої компетентності у діалогічному мовленні майбутніх викладачів засобом кейс-методу / О. В. Ярошенко // Вісник ЧНПУ імені Т.Г. Шевченка. – Вип. 111. – 2013. – С. 391-393.

5. Ярошенко О. В. Кейсова технологія формування у студентів магістратури професійно орієнтованої компетентності в англійському діалогічному мовленні / О. В. Ярошенко // Кейсова і подкаст технології формування міжкультурної компетентності: Колективна монографія / Заг. і наук. ред. О. Б. Бігич. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2017. – С. 7-22. – Режим доступу <http://www.knlu.edu.ua/struktura/pidrozdili-universitetu/library/repozitarij-universitetu>

Додаткові джерела

1. Ярошенко О. В. Кейс-метод як сучасна технологія формування професійно орієнтованої компетентності в діалогічному мовленні майбутніх викладачів англійської мови / О. В. Ярошенко // Іноземні мови. – № 2. – 2014. – С. 39-44.

2. Чорна І. Ю. Формування у майбутніх маркетологів англомовної лексичної компетентності в письмі засобом кейс-технології / І. Ю. Черна : автореф. дис. ... канд. пед. наук, 13.00.02. – Тернопіль, 2017. – 20 с.

3. Цапко И. П. Кейс-технология в образовательном процессе и ее влияние на формирование межкультурной языковой коммуникативной компетенции / И. П. Цапко // Электронный ресурс. – Режим доступа <http://festival.1september.ru/articles/626702/>

Завдання для самоконтролю

Перевір, чи можеш ти:

- пояснити термін «кейсова технологія»;
- назвати фази роботи з кейсом;
- обґрунтувати, які види іншомовної мовленнєвої діяльності задіяні в процесі опрацювання студентами матеріалів кейсу.

Завдання для індивідуальної роботи

I рівня складності

Назви типи кейсів для навчання іноземної мови.

II рівня складності

Класифікуй кейс, пропонований у джерелі.

III рівня складності

Проаналізуй змістове наповнення кейсу, пропонованого в джерелі.

Сучасні технології навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх й вищих навчальних закладах : Колективна монографія / за ред. С. Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2015. – С. 391-397

Професійно орієнтоване творче завдання

Розроби план-конспект фрагменту аудиторного заняття з ІМ для формування одного з видів мовної / мовленнєвої / лінгвосоціокультурної компетентності з використанням кейсової технології. Підготуйся до проведення фрагменту в ролі викладача ІМ на практичному занятті у формі професійно орієнтованої рольової гри.

Практичне заняття № 4

Тема «Інформаційно-комунікаційні технології навчання іноземних мов і культур»

Питання для обговорення й джерела для опрацювання

1. Види інформаційно-комунікаційних технологій

1. Конспект лекції.

2. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник / О. Б. Бігич, Н. Ф. Бориско, Г. Е. Борецька та ін. / за ред. С. Ю. Ніколаєвої. – К. : Ленвіт, 2013. – С. 131-136.

3. Сучасні технології навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх й вищих навчальних закладах : Колективна монографія / за ред. С.Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2015. – С. 37-60.

4. Бігич О. Б. Сучасні засоби формування іншомовної комунікативної й методичної компетентності / О. Б. Бігич // Наукові записки. Серія Філологічні науки (мовознавство). – Вип. 154. – Кропивницький: Видавець Лисенко В.Ф., 2017. – С. 591-596.

2. Освітній сайт як засіб формування іншомовної комунікативної компетентності

1. Бігич О. Б. Освітній сайт як засіб навчання молодшого школяра техніки читання англійською мовою / О. Б. Бігич // Іноземні мови. – 2014. – № 3. – С. 3-7. – Режим доступу <http://nbuv.gov.ua/UJRN/im201432>

2. Бігич О. Б. Освітній сайт як засіб формування у студентів-філологів компетентності в іспаномовному аудіюванні / О. Б. Бігич // Іноземні мови. – 2015. – № 2. – С. 50-54. – Режим доступу <http://nbuv.gov.ua/UJRN/im201528>

3. Бігич О. Б. Тіо Spanish – віртуальний учитель / викладач іспанської мови / О. Б. Бігич // Іноземні мови. – 2016. – № 2. – С. 10-13. – Режим доступу <http://nbuv.gov.ua/UJRN/im201623>

4. Бігич О. Б. Аналітичний огляд освітніх сайтів для навчання уроської мови / О. Б. Бігич, Тю В. Солом'янюк // Іноземні мови. – 2016. – № 3. – С. 42-46. – Режим доступу <http://nbuv.gov.ua/UJRN/im201638>

5. Бігич О. Б. Іспаномовні персонажі – віртуальні помічники вчителя / викладача іспанської мови / О. Б. Бігич // Методична скарбничка вчителя / викладача іспанської мови: формування лінгвосоціокультурної компетентності: Монографія. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2017. – С. 83-97. – Режим доступу <http://www.knlu.edu.ua/struktura/pidrozdili-universitetu/library/repozitarij-universitetu>

3. Професійні блоги викладачів іспанської мови як засоби формування міжкультурної компетентності

1. Бігич О. Б. Блог і подкаст технології формування міжкультурної компетентності на різних ступенях навчання іноземної мови / О. Б. Бігич // Іноземні мови. – 2017. - № 3. – С. 3-9. – Режим доступу http://nbuv.gov.ua/UJRN/im_2017_3_2

2. Бігич О. Б. Подкасти блогів ProfeDeELE.es і Virtual Spanish Classroom / О. Б. Бігич // Кейсова і подкаст технології формування міжкультурної компетентності: Колективна монографія / Заг. і наук. ред. О. Б. Бігич. - К.: Вид. центр КНЛУ, 2017. - С. 151-156. – Режим доступу <http://www.knlu.edu.ua/struktura/pidrozdili-universitetu/library/repozitarij-universitetu>

3. Бігич О. Б. Блоги як сучасні засоби формування міжкультурної компетентності / О. Б. Бігич // Науковий Вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія Філологія. – Вип. 29. Том 2. – 2017. – С. 18-21.

4. Бігич О. Б. Сучасні засоби формування у студентів міжкультурної компетентності / О. Б. Бігич // Наукові записки. Серія Філологічні науки (мовознавство). – Вип. 165. – Кропивницький: Вид-во «КОД», 2018. – С. 417-422.

4. Використання соціальних мереж для формування іншомовної комунікативної компетентності

1. Бігич О. Б. Використання Facebook у навчанні студентів англomовного письма: за та проти / О. Б. Бігич, М. С. Глазунов // Nauka i inowacja-2013 : Materiały IX Międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji. – Vol. 11. – Przemysł: Nauka i studia. – 2013. – С. 40-43 чи електронний ресурс з режимом доступу http://www.rusnauka.com/27_NII_2013/Pedagogica/5_146501.doc.htm

2. Глазунов М. С. Навчальна комп'ютерна програма Quizmaker як електронний засіб формування у студентів компетентності в англomовному письмі / М. С. Глазунов // Вісник КНЛУ. Серія Педагогіка і психологія. – Вип. 23. – 2014. – С. 139-146.

3. Глазунов М. С. Facebook як сучасний засіб навчання майбутніх учителів англomовного писемного мовлення / М. С. Глазунов // Вісник КНЛУ. Серія Педагогіка і психологія. – Вип. 22. – 2013. – С. 211-216.

Додаткові джерела

1. Бігич О. Б. Електронні засоби навчання іноземних мов: аналітичний огляд вітчизняних науково-методичних досліджень / О. Б. Бігич // Наукові записки. Серія Філологічні науки (мовознавство). – Вип. 128. – Кіровоград РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2014. – С. 280-285.
2. Бігич О. Б. Засоби формування методичної компетентності вчителя / викладача іноземної мови: тенденції й перспективи / О. Б. Бігич // Іноземні мови у вищій освіті: лінгвістичні, психолого-педагогічні та методичні перспективи : Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції. – Харків: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, 2016. – С. 14-19 чи електронний ресурс з режимом доступу http://nauka.nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/Конференция_2016_сборник.pdf
3. Бігич О. Б. Набуття студентами знань про електронні засоби навчання іноземних мов / О. Б. Бігич // Педагогічний процес : теорія і практика : Зб. наук. праць. – Вип. 3. – К.: ТОВ Видавниче підприємство «ЕДЕЛЬВЕЙС», 2012. – С. 49-57.
4. Бігич О. Б. Освітні комп'ютерні технології у фаховій підготовці вчителів іноземних мов / О. Б. Бігич // Наукові записки. Серія Філологічні науки (мовознавство). – Вип. 119. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2013. – С. 192-196.
5. Бігич О. Б. Особливості організації професійно орієнтованого навчання аудіювання майбутніх учителів іспанської мови з використанням освітнього сайту / О. Б. Бігич // Наукові записки. Серія Філологічні науки (мовознавство). – Вип. 136. – Кіровоград: Видавець Лисенко В.Ф., 2015. – С. 377-383.
6. Бігич О. Б. Сучасні тенденції розроблення засобів формування іншомовної комунікативної компетентності: за результатами науково-методичних досліджень / О. Б. Бігич // Подолання мовних та комунікативних бар'єрів: освіта, наука, культура: Зб. наукових праць / за заг. ред. А. Г. Гудманяна, О. В. Ковтун. – К.: Аграр Медіа Груп, 2016. – С. 26-32.
7. Електронні засоби навчання іноземних мов студентів: досвід розробки й апробації: Колективна монографія / заг. ред. Бігич О. Б. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2012. – 160 с. – Режим доступу <http://www.knlu.edu.ua/struktura/pidrozdili-universitetu/library/repozitarij-universitetu>
8. Інформаційно-комунікаційні технології в навчанні іноземних мов для професійного спілкування: Колективна монографія / заг. ред. Коваль Т. І. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2012. – 280 с.
9. Коробейнікова Т. І. Формування англомовної компетентності в діалогічному мовленні майбутніх учителів з використанням інформаційно-комунікаційних технологій: автореф. дис. ... канд. пед. наук / Т. І. Коробейнікова,

13.00.02. – К., 2013. – 23 с.

10. Соломко З. К. Формування німецькомовної лексичної компетенції майбутніх юристів у процесі самостійної роботи з використанням інформаційних технологій: автореф. дис. ... канд. пед. наук / З. К. Соломко, 13.00.02. – К., 2014. – 23 с.

Завдання для самоконтролю

Перевір, чи можеш ти:

- дати визначення «інформаційно-комунікаційні технології навчання іноземних мов і культур»;
- назвати види інформаційно-комунікаційних технологій;
- охарактеризувати переваги інформаційно-комунікаційних технологій з-поміж інших технологій навчання іноземних мов і культур.

Завдання для індивідуальної роботи

I рівня складності

Сформулюй основну характеристику, яка вирізняє освітній сайт з-поміж інших сайтів.

II рівня складності

Наведи аргументи «за» і «проти» використання соціальних мереж з метою формування іншомовної комунікативної компетентності.

III рівня складності

Проаналізуй обраний за власним уподобанням освітній сайт щодо його цільової спрямованості на формування іншомовної комунікативної компетентності.

Професійно орієнтоване творче завдання

Розроби план-конспект фрагменту аудиторного заняття з ІМ для формування одного з видів мовної / мовленнєвої / лінгвосоціокультурної компетентності з використанням інформаційно-комунікаційних технологій. Підготуйся до проведення фрагменту в ролі викладача ІМ на практичному занятті у формі професійно орієнтованої рольової гри.

Практичне заняття № 5

Тема «Сучасні науково-методичні дослідження технологій навчання іноземних мов і культур у закладах вищої освіти»

Питання для обговорення й джерела для опрацювання

1. Науково-методичні дослідження сучасних технологій формування мовленнєвих компетентностей в усному мовленні у студентів мовного закладу вищої освіти.

1. Конспект лекції.

2. Дідух О. О. Методика навчання ведення дебатів майбутніх викладачів англійської мови: автореф. дис. ... канд. пед. наук / О. О. Дідух, 13.00.02. – К., 2016. – 22 с.

3. Ярошенко О. В. Формування англомовної професійно орієнтованої компетентності в діалогічному мовленні майбутніх викладачів на основі кейс-методу: автореф. дис. ... канд. пед. наук / О. В. Ярошенко, 13.00.02. – К., 2015. – 21 с.

4. Зайцева І. В. Формування у майбутніх філологів компетентності в англійському діалогічному мовленні на засадах проблемних ситуацій: автореф. дис. ... канд. пед. наук / І. В. Зайцева, 13.00.02. – К., 2017. – 22 с.

2. Науково-методичні дослідження сучасних технологій формування мовленнєвих компетентностей в писемному мовленні у студентів мовного закладу вищої освіти.

1. Беженар І. В. Методика навчання майбутніх філологів англійського писемного мовлення з використанням мовного портфеля: автореф. дис. ... канд. пед. наук / І. В. Беженар, 13.00.02. – К., 2012. – 22 с.

2. Глазунов М. С. Формування англомовної компетентності в писемному мовленні майбутніх учителів з використанням веб-технологій: автореф. дис. ... канд. пед. наук / М. С. Глазунов, 13.00.02. – К., 2016. – 22 с.

3. Фабрична Я. Г. Методика навчання майбутніх філологів письмового двостороннього перекладу з використанням мовного портфеля (англійська й українська мови): автореф. дис. ... канд. пед. наук / Я. Г. Фабрична, 13.00.02. – К., 2015. – 22 с.

3. Науково-методичні дослідження сучасних технологій формування лінгвосоціокультурної компетентності.

1. Бігич О. Б. Методична скарбничка вчителя / викладача іспанської мови: формування лінгвосоціокультурної компетентності : Монографія / О. Б. Бігич. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2017. – 108 с. – Режим доступу <http://www.knlu.edu.ua/struktura/pidrozdili-universitetu/library/repozitarij-universitetu>

2. Бігич О. Б. Кейсова і подкаст технології формування міжкультурної компетентності : Колективна монографія / О. Б. Бігич та ін. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2017. – 160 с. – Режим доступу <http://www.knlu.edu.ua/struktura/pidrozdili-universitetu/library/repozitarij-universitetu>

Додаткові джерела

1. Баклаженко Ю. В. Методика індивідуалізації навчання англійського професійно орієнтованого писемного мовлення майбутніх аналітиків систем : автореф. дис. ... канд. пед. наук / Ю. В. Баклаженко, 13.00.02. – К., 2016. – 22 с.

2. Дьячкова Я. О. Формування професійно спрямованої англомовної компетентності в говорінні у майбутніх правознавців: автореф. дис. ... канд. пед. наук / Я. О. Дьячкова, 13.00.02. – К., 2015. – 22 с.

3. Конопленко Л. О. Методика навчання усного англомовного спілкування з використанням ділової гри майбутніх фахівців із інформаційної безпеки : автореф. дис. ... канд. пед. наук / Л. О. Конопленко, 13.00.02. – К., 2015. – 22 с.

Завдання для самоконтролю

Перевір, чи можеш ти:

- назвати прізвища вітчизняних / зарубіжних методистів-науковців, які досліджували сучасні технології навчання іноземних мов і культур;
- за назвою науково-методичного дослідження визначити технологію навчання іноземних мов і культур.

Завдання для індивідуальної роботи

I рівня складності

Уклади перелік / діаграму науково-методичних досліджень (2000-2018 р.р.) і визнач домінування технології навчання іноземних мов і культур.

II рівня складності

Обґрунтуй необхідність науково-методичного дослідження сучасних технологій навчання іноземних мов і культур для формування іншомовної комунікативної компетентності.

III рівня складності

Обери одне з науково-методичних досліджень сучасних технологій навчання іноземних мов і культур. Проаналізуй дотичну монографію / дисертацію / автореферат.

Професійно орієнтоване творче завдання

З опертям на наведені нижче слайди презентації виступу проф. Бігич О.Б. на міжнародній науково-практичній конференції «Україна і світ: діалог мов і культур» уклади мультимедійну презентацію (PowerPoint / Prezi) за результатами однієї з дисертацій зі спеціальності 13.00.02 – теорія і методика навчання: іноземні мови. Підготуйся до оприлюднення презентації на практичному занятті у формі професійно орієнтованої рольової гри в ролі молодого науковця.

Сучасні тенденції науково-методичного дослідження процесу навчання іноземних мов у вітчизняних закладах освіти: аналітичний огляд

професора кафедри методики викладання іноземних мов КНЛУ,
докт. пед. наук
Бігич О. Б.

Спеціальність 13.00.02 –

теорія та методика навчання:

- германські мови,
- романські мови,
- східні мови,
- класичні мови.

Для лінгвістичних ВНЗ (2001 р.)

Програма з англійської мови для університетів / інститутів (п'ятирічний курс навчання) : Проект / Колектив авт. : С. Ю. Ніколаєва, М. І. Соловей (керівники), Ю. В. Головач та ін.; Київ. держ. лінгв. ун-т та ін.

Для нелінгвістичних ВНЗ

- Програма з англійської мови для професійного спілкування / [кол. авторів Г.Є.Бакаєва та ін.]
- Рамкова програма з німецької мови для професійного спілкування для ВНЗ України / [кол. авторів С.М.Амеліна, Л.С.Аззоліні та ін.]

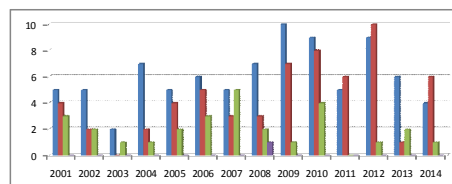
2005 р.

2006 р.

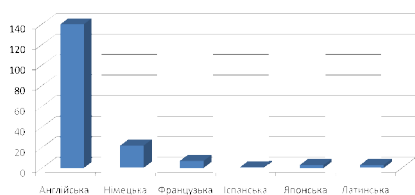
Кількість дисертаційних досліджень процесу навчання іноземних мов (2001-2014 рр.)

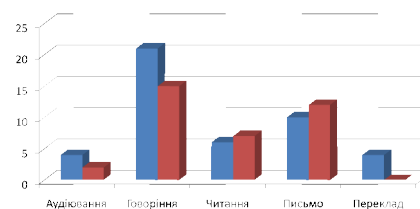
Кількість дисертаційних досліджень (лінгвістичні / нелінгвістичні ВНЗ / ЗНЗ / ДНЗ)

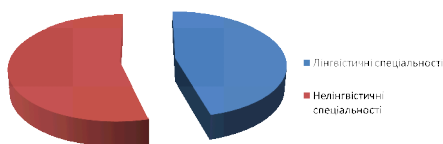
Досліджувані іноземні мови

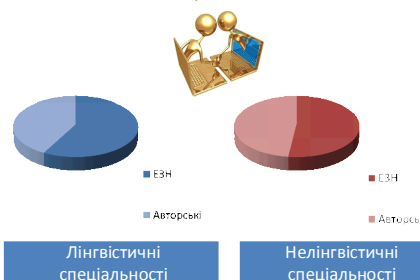
Досліджувані види іншомовної мовленнєвої діяльності

Використані електронні засоби навчання (ЕЗН) іноземних мов

Авторські ЕЗН

<p>Кількісне співвідношення видів мовленнєвої діяльності в ЕЗН</p> 	<p>Сучасні тенденції професійно орієнтованого навчання іноземних мов у вітчизняних ВНЗ</p> <ul style="list-style-type: none"> • стійкий інтерес вітчизняних методистів до наукового дослідження цього процесу; • більший науковий інтерес до навчання іноземних мов студентів лінгвістичних спеціальностей (85 vs. 61); • домінування германських мов, зокрема англійської, серед досліджуваних іноземних мов, а також їх представленість романськими і східними та латинською мовами;
<p>Сучасні тенденції професійно орієнтованого навчання іноземних мов у вітчизняних ВНЗ (продовження)</p> <ul style="list-style-type: none"> • більша запитаність для наукового дослідження <ul style="list-style-type: none"> ➢ говоріння й письма (серед видів іншомовної МД), ➢ усних видів МД (для студентів лінгвістичних спеціальностей), ➢ письмових видів МД (для студентів нелінгвістичних спеціальностей), ➢ усіх мовних аспектів (для студентів лінгвістичних спеціальностей), ➢ лише лексичного аспекту (для студентів нелінгвістичних спеціальностей); 	<p>Дякую за увагу!</p> <p>Ваші запитання?</p>

1.4. Рекомендована література

1. Бігич О. Б. Методична скарбничка вчителя / викладача іспанської мови: формування лінгвосоціокультурної компетентності: Монографія / Бігич О. Б. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2017. – 108 с. – Режим доступу <http://www.knlu.edu.ua/struktura/pidrozdili-universitetu/library/repozitarij-universitetu>

2. Електронні засоби навчання іноземних мов студентів: досвід розробки й апробації : Колективна монографія / Бігич О. Б. та ін. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2012. – 160 с. – Режим доступу <http://www.knlu.edu.ua/struktura/pidrozdili-universitetu/library/repozitarij-universitetu>

3. Кейсова і подкаст технології формування міжкультурної компетентності : Колективна монографія / Бігич О. Б. та ін. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2017. – 160 с. – Режим доступу <http://www.knlu.edu.ua/struktura/pidrozdili-universitetu/library/repozitarij-universitetu>

4. Капранчикова К. В. Методика обучения иностранному языку студентов на основе мобильных технологий (английский язык, направление подготовки «Юриспруденция») / Ксения Владимировна Капранчикова: дис. ...канд. пед. наук. – Тамбов, 2014. – 194 с.

5. Компетентність в аудіюванні вчителя і викладача іспанської та французької мов : теорія і практика формування: Колективна монографія / Бігич О. Б., Майер Н. В., Руснак Д. А., Яковенко-Глушенкова Є. В. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2015. – 168 с. – Режим доступу <http://www.knlu.edu.ua/struktura/pidrozdili-universitetu/library/repozitarij-universitetu>

universitetu/library/repozitarij-universitetu

6. Коряковцева Н. Ф. Теория обучения иностранным языкам: продуктивные образовательные технологии : Учебное пособие для студентов лингвистических факультетов вузов / Н. Ф. Коряковцева. – М.: Академия, 2010. – 192 с.

7. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія та практика: підручник для студ. / О. Б. Бігич, Н. Ф. Бориско, Г. Е. Борецька та ін. / під ред. С. Ю. Ніколаєвої. - К.: Ленвіт, 2013. – 590 с.

8. Методика формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетенції: Курс лекцій: [навч.-метод. посібник для студ. мовн. спец. осв.-квал. рівня «магістр»] / Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін. – К. : Ленвіт, 2011. – 334 с.

9. Михайлова Ю. В. Формирование готовности работать в команде при обучении иностранному языку в вузе: Монография / Ю. В. Михайлова, Е. К. Гитман. – Пермь: Прокрость, 2017. – 165 с.

10. Практикум з методики навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх навчальних закладах: англійська мова, німецька мова, французька мова, іспанська мова : Навчальний посібник для студентів класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів/ О. Б. Бігич, Н. Ф. Бориско, Г. Е. Борецька та ін. – К.: Ленвіт, 2016. – 401 с.

11. Семенчук Ю. А. Интерактивное обучение студентов английской экономической лексике: Монография / Ю. А. Семенчук. – Тернополь: Вектор, 2017. – 212 с.

12. Сучасні технології навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх й вищих навчальних закладах : Колективна монографія / за ред. С. Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2015. – 444 с.

13. Сучасний студент у контексті особистісно-діяльнісного підходу: за результатами науково-методичних досліджень : Колективна монографія / Бігич О. Б. та інші. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2014. – 148 с. – Режим доступу <http://www.knlu.edu.ua/struktura/pidrozdili-universitetu/library/repozitarij-universitetu>

14. Теорія і практика проведення позааудиторної роботи з іноземної мови: сценарії заходів з французької й іспанської мов : Колективна монографія / Бігич О. Б., Майєр Н. В., Руснак Д. А. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2016. – 111 с. – Режим доступу <http://www.knlu.edu.ua/struktura/pidrozdili-universitetu/library/repozitarij-universitetu>

15. Теорія та практика змішаного навчання : монографія / В. М. Кухаренко та ін. / за ред. В. М. Кухаренка – Харків: «Міськдрук», НТУ «ХП», 2016. – 284 с.

16. Титова С. В. Цифровые технологии в языковом обучении: теория и практика: Учебное пособие / С. В. Титова. – М.: Эдитус, 2017. – 240 с.

1.5. Довідкова література

1. Афанасова Т. С. Современные технологии обучения иностранным языкам / Т. С. Афанасова // Идеи. Поиски. Решения. – Минск: БГУ, 2018 : Электронный ресурс. – Режим доступа <http://elib.bsu.by/handle/123456789/189989>
2. Баклаженко Ю. В. Методика індивідуалізації навчання англійського професійно орієнтованого писемного мовлення майбутніх аналітиків систем : автореф. дис. ... канд. пед. наук / Ю. В. Баклаженко, 13.00.02. – К., 2016. – 22 с.
3. Бігич О.Б. Мультимедійний наочний посібник «Las Navidades en España»: два користувачі – два формати / О. Б. Бігич // Іноземні мови. – 2015. – № 4. – С. 48-51. – Режим доступу http://nbuv.gov.ua/UJRN/im_2015_4_10
4. Бігич О. Б. Освітній сайт як засіб формування у студентів-філологів компетентності в іспаномовному аудіюванні / О. Б. Бігич // Іноземні мови. – 2015. – № 2. – С. 50-54. – Режим доступу http://nbuv.gov.ua/UJRN/im_2015_2_8
5. Беженар І. В. Методика навчання майбутніх філологів англійського писемного мовлення з використанням мовного портфеля : автореф. дис. ... канд. пед. наук / І. В. Беженар, 13.00.02. – К., 2012. – 22 с.
6. Герасименко В. Ю. Информационные технологии обучения иностранным языкам / В. Ю. Герасименко // Идеи. Поиски. Решения. – Минск: БГУ, 2018 : Электронный ресурс. – Режим доступа <http://elib.bsu.by/handle/123456789/189928>
7. Глазунов М. С. Навчальна комп'ютерна програма Quizmaker як електронний засіб формування у студентів компетентності в англійському письмі / М. С. Глазунов // Вісник КНЛУ. Серія Педагогіка і психологія. – Вип. 23. – 2014. – С. 139-146.
8. Глазунов М. С. Формування англійськомовної компетентності в писемному мовленні майбутніх учителів з використанням веб-технологій : автореф. дис. ... канд. пед. наук / М. С. Глазунов, 13.00.02. – К., 2016. – 22 с.
9. Глазунов М. С. Facebook як сучасний засіб навчання майбутніх учителів англійськомовного писемного мовлення / М. С. Глазунов // Вісник КНЛУ. Серія Педагогіка і психологія. – Вип. 22. – 2013. – С. 211-216.
10. Дідух О. О. Методика навчання ведення дебатів майбутніх викладачів англійської мови : автореф. дис. ... канд. пед. наук / О. О. Дідух, 13.00.02. – К., 2016. – 22 с.
11. Дьячкова Я. О. Формування професійно спрямованої англійськомовної компетентності в говорінні у майбутніх правознавців: автореф. дис. ... канд. пед. наук / Я. О. Дьячкова, 13.00.02. – К., 2015. – 22 с.
12. Зайцева І. В. Формування у майбутніх філологів компетентності в англійському діалогічному мовленні на засадах проблемних ситуацій: автореф. дис. ... канд. пед. наук / І. В. Зайцева, 13.00.02. – К., 2017. – 22 с.

13. Истранина Ю. Ю. Инновационные методы и технологии обучения иностранным языкам / Ю. Ю. Истранина, Е. А. Михайлова // Идеи. Поиски. Решения. – Минск: БГУ, 2017 : Электронный ресурс. – Режим доступа <http://elib.bsu.by/handle/123456789/164981>

14. Конопленко Л. О. Методика навчання усного англомовного спілкування з використанням ділової гри майбутніх фахівців із інформаційної безпеки : автореф. дис. ... канд. пед. наук / Л. О. Конопленко, 13.00.02. – К., 2015. – 22 с.

15. Ленгинович М. Г. Технология применения ресурсов Web 2.0 в проектной методике обучения иностранным языкам студентов неязыковых специальностей М. Г. Ленгинович // Актуальные проблемы гуманитарного образования. – Минск: Колоград, 2016 : Электронный ресурс. – Режим доступа <http://elib.bsu.by/handle/123456789/160834>

16. Лямзіна Н. К. Методика навчання майбутніх економістів професійно орієнтованого англійського монологічного мовлення з використанням інформаційно-комунікаційних технологій : автореф. дис. ... канд. пед. наук / Н. К. Лямзіна, 13.00.02. – К., 2015. – 21 с.

17. Мустафаєва Е. Навчання усної розмовної англійської мови з використанням проектної методики студентів старших курсів немовних спеціальностей : автореф. дис. ... канд. пед. наук / Е. Мустафаєва, 13.00.02. – Тернопіль, 2017. – 20 с.

18. Окопна Я. В. Технології професійно орієнтованого навчання говоріння й письма другою іноземною мовою майбутніх туризмознавців / Я. В. Окопна // Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія : Педагогіка. – 2017. – Вип. 5. – Режим доступу http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadped_2017_5_14

19. Савина И. И. Работа в малых группах по технологии обучения в сотрудничестве / И. И. Савина. – МКОУ «Медынская СОШ», 2012. – 7 с.

20. Табакаева Н. Г. Современные технологии обучения иностранным языкам / Н. Г. Табакаева // Идеи. Поиски. Решения. – Минск: БГУ, 2018 : Электронный ресурс. – Режим доступа <http://elib.bsu.by/handle/123456789/189970>

21. Титова С. Цифровые технологии в языковом обучении: Теория и практика / С. В. Титова. – М.: Эдитус, 2017. – 240 с.

22. Фабрична Я. Г. Методика навчання майбутніх філологів письмового двостороннього перекладу з використанням мовного портфеля (англійська й українська мови): автореф. дис. ... канд. пед. наук / Я. Г. Фабрична, 13.00.02. – К., 2015. – 22 с.

23. Федотова Е. В. Применение инновационных технологий при обучении иностранным языкам УГЗ МЧС Республики Беларусь / Е. В. Федотова // Идеи. Поиски. Решения. – Минск: БГУ, 2018 : Электронный ресурс. – Режим доступа

<http://elib.bsu.by/handle/123456789/189971>

24. Чорна І. Ю. Формування у майбутніх маркетологів англomовної лексичної компетентності в письмі засобом кейс-технології: автореф. дис. ... канд. пед. наук, 13.00.02 / І. Ю. Чорна. – Тернопіль, 2017. – 20 с.

25. Ярошенко О. В. Вправи для формування у майбутніх викладачів англійської мови професійно орієнтованої компетентності в діалогічному мовленні на основі кейс-методу / О. В. Ярошенко // Іноземні мови. – № 4. – 2013. – С. 21-28.

26. Ярошенко О. В. Кейс-метод як сучасна технологія формування професійно орієнтованої компетентності в діалогічному мовленні майбутніх викладачів англійської мови / О. В. Ярошенко // Іноземні мови. – № 2. – 2014. – С. 39-44.

27. Ярошенко О. В. Формування англomовної професійно орієнтованої компетентності в діалогічному мовленні майбутніх викладачів на основі кейс-методу : автореф. дис. ... канд. пед. наук / О. В. Ярошенко, 13.00.02. – К., 2015. – 21 с.

28. Titova S. Mobile Testing System for developing language skills / S. Titova // Encyclopedia of information science and technology, Fourth Edition. - Information Science Reference Hershey, PA, Vol. 444, 2017. - P. 5116-5126 DOI

29. Titova S. The use of MOOC as a means of creating a collaborative learning environment in a CLIL course / S. Titova // CALL in a climate of change: adapting to turbulent global conditions – short papers from EUROCALL 2017” / Ed. By Kate Borthwick, Linda Bradley, Sylvie Thouësny, Research-publishing.net UK, 2017. – P. 306-311 DOI

1.6. Авторські інтернет-ресурси

1. Авторський освітній сайт для майбутнього викладача ІМ // Режим доступу <http://bigich.knlu.edu.ua/>.

2. Бігич О. Б. Використання Facebook у навчанні студентів англomовного письма: за та проти / О. Б. Бігич, М. С. Глазунов // Режим доступу http://www.rusnauka.com/27_NII_2013/Pedagogica/5_146501.doc.htm

3. Бігич О. Б. Готовність викладача іноземної мови до розробки електронних засобів навчання / О. Б. Бігич // Режим доступу http://www.rusnauka.com/18_DSN_2011/Pedagogica/2_90308.doc.htm

4. Бігич О. Б. Засоби формування методичної компетентності вчителя / викладача іноземної мови: тенденції й перспективи / О. Б. Бігич // Режим доступу http://nauka.nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/Конференция_2016_сборник.pdf

5. Бігич О. Б. Іспаномовні персонажі Mafalda та Росоуо́ як віртуальні співрозмовники школярів і студентів / О. Б. Бігич // Режим доступу

http://lib.pntu.edu.ua/?module=ellib*nid*8801

6. Бігич О. Б. Особливості використання пісень на різних ступенях навчання англійської мови / О. Б. Бігич // Режим доступу http://www.rusnauka.com/30_NNM_2010/Pedagogica/73100.doc.htm

7. Бігич О. Б. Режими учіння студента при роботі з навчальною комп'ютерною програмою-тренажером „Deutsch nach Englisch“ / О. Б. Бігич, Я. В. Окопна // Режим доступу http://www.rusnauka.com/34_NIEK_2010/Pedagogica/74823.doc.htm

8. Бігич О. Б. Сінквейн як прийом формування іншомовної комунікативної компетентності / О. Б. Бігич // Режим доступу http://www.rusnauka.com/18_ADEN_2012/Pedagogica/5_113581.doc.htm

9. Контент лекцій з вибіркової дисципліни «Сучасні технології навчання іноземних мов і культур» // Режим доступу <http://bigich.knlu.edu.ua/ContentLecciones.htm>

10. Сучасні технології навчання іноземних мов і культур: Презентації виступів 21 квітня 2017 року на всеукраїнській науково-практичній конференції «Іншомовна підготовка працівників правоохоронних органів та сектору безпеки» та 08 грудня 2017 на III міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми іноземної філології та освітній соціокультурний процес» // Режим доступу <http://bigich.knlu.edu.ua/Conferences.htm>

11. Теми практичних занять з вибіркової дисципліни «Сучасні технології навчання іноземних мов і культур» // Режим доступу <http://bigich.knlu.edu.ua/SZTechnologies.htm>

1.7. Монографії

1. Бігич О. Б. та ін. Електронні засоби навчання іноземних мов студентів: досвід розробки й апробації: Колективна монографія. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2012. – 160 с. – Режим доступу <http://www.knlu.edu.ua/struktura/pidrozdili-universitetu/library/repozitarij-universitetu>

2. Бігич О. Б. та ін. Кейсова і подкаст технології формування міжкультурної компетентності: Колективна монографія. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2017. – 160 с. – Режим доступу <http://www.knlu.edu.ua/struktura/pidrozdili-universitetu/library/repozitarij-universitetu>

3. Бігич О. Б. та ін. Компетентність в аудіюванні вчителя і викладача іспанської та французької мов : теорія і практика формування: Колективна монографія. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2015. – 168 с. – Режим доступу <http://www.knlu.edu.ua/struktura/pidrozdili-universitetu/library/repozitarij-universitetu>

4. Бігич О. Б. Методична скарбничка вчителя / викладача іспанської мови: формування лінгвосоціокультурної компетентності /. О. Бігич : Монографія. – К. :

Вид. центр КНЛУ, 2017. – 108 с. – Режим доступу <http://www.knlu.edu.ua/struktura/pidrozdili-universitetu/library/repozitarij-universitetu>

5. Бігич О. Б. та ін. Теорія і практика проведення позааудиторної роботи з іноземної мови: сценарії позааудиторних заходів: Колективна монографія. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2016. – 111 с. – Режим доступу <http://www.knlu.edu.ua/struktura/pidrozdili-universitetu/library/repozitarij-universitetu>

6. Герасименко Т. Л. Лингводидактический аспект обучения иностранным языкам с применением современных Интернет-технологий: Коллективная монография / Т. Л. Герасименко, И. В. Грубин и др. – М.: МЭСИ, 2013. – 119 с

7. Коваль Т. І. Інформаційно-комунікаційні технології в навчанні іноземних мов для професійного спілкування: Колективна монографія / Т. І. Коваль та ін. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2012. – 280 с.

8. Кухаренко В. М. Теорія та практика змішаного навчання: Монографія / В. М. Кухаренко та ін. – Харків: «Міськдрук», НТУ «ХП», 2016. – 284 с.

9. Problem-based learning in teaching English as a foreign language: theoretical and practical issues: монографія / за заг. ред. Н. Є Дмитренко. – Вінниця: ВДПУ, 2017. – 164 с.

1.8. Зразок завдання модульної контрольної роботи

Варіант 5

Перше завдання. Назвіть п'ять типів педагогічних технологій.

Друге завдання. Доведіть, що серед технологій навчання іноземних мов і культур на засадах активізації й інтенсифікації діяльності студентів найефективнішою для формування іншомовної комунікативної компетентності є технологія проектного навчання.

Третє завдання. Укладіть фрагмент аудиторного заняття з ІМ з використанням технології проектного навчання.

Розділ 2. Вибіркова дисципліна «Інноваційні підходи до навчання іноземних мов і культур»

2.1. Мета, завдання й зміст навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна передбачає поглиблення низки тем курсу «Методика навчання іноземних мов і культур у європейському просторі» з урахуванням особливостей сучасних підходів до навчання іноземних мов і культур до процесу формування у студентів складників іншомовної комунікативної компетентності.

Мета навчальної дисципліни полягає в забезпеченні основ методичної підготовки студентів до реалізації їхніх професійних функцій викладача іноземної мови у закладі вищої освіти: комунікативно-навчальної (формування у студентів мовленнєвої, мовної, лінгвосоціокультурної, навчально-стратегічної компетентностей), розвивально-виховної, конструктивно-планувальної, гностичної й організаторської функцій, які реалізуються в контексті сучасних підходів до навчання іноземних мов і культур на аудиторному занятті й у позааудиторній роботі.

Програма дисципліни охоплює три змістовних модуля. Всього на вивчення курсу відводиться 90 годин (3 кредити), з яких 20 годин лекцій, 10 годин практичних занять, 60 годин самостійної позааудиторної роботи. Самостійна робота передбачає самостійне вивчення окремих тем дисципліни й розробку планів-конспектів фрагментів аудиторних занять з іноземної мови.

Завдання навчальної дисципліни «Інноваційні підходи до навчання іноземних мов і культур»:

- ознайомити студентів із типологією підходів до навчання іноземних мов і культур;
- удосконалити у студентів основи вмінь творчо застосовувати свої професійні знання з урахуванням різних підходів до навчання іноземних мов і культур;
- підготувати студентів для реалізації їхніх професійних функцій викладача іноземної мови у закладі вищої освіти з урахуванням сучасних підходів до навчання іноземних мов і культур.

Вибіркова дисципліна викладається паралельно з нормативною дисципліною «Методика навчання іноземних мов і культур у європейському просторі».

У результаті вивчення вибіркової дисципліни студент повинен

знати:

- сучасні підходи до формування в студентів іншомовної комунікативної компетентності;
- інноваційні підходи до навчання іноземних мов і культур у закладі вищої

освіти;

- форми, види, способи контролю й оцінювання рівня сформованості іншомовної комунікативної компетентності в контексті сучасних підходів до навчання іноземних мов і культур;
- основи планування освітнього процесу у закладі вищої освіти з урахуванням сучасних підходів до навчання іноземних мов і культур.

вміти:

- обирати й аналізувати сучасні підходи до навчання іноземних мов і культур у закладі вищої освіти;
- ефективно інтегрувати сучасні підходи до навчання іноземних мов і культур до освітнього процесу у закладі вищої освіти;
- обирати, аналізувати й ефективно використовувати вправи різних типів і видів з метою формування іншомовної комунікативної компетентності;
- контролювати й оцінювати рівень сформованості всіх складників іншомовної комунікативної компетентності;
- планувати й реалізовувати різні форми організації освітнього процесу у закладі вищої освіти з урахуванням сучасних підходів до навчання іноземних мов і культур.

Програма навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Інноваційні підходи до навчання іноземних мов і культур» складається з **трьох змістових модулів:**

1. Типологія підходів до навчання іноземних мов і культур.
2. Професійно орієнтований підхід до навчання іноземних мов і культур.
3. Культуро орієнтований підхід до навчання іноземних мов і культур.

Змістовий модуль 1. Типологія підходів

Тема 1. Типологія підходів

- поняття «підхід до навчання іноземних мов і культур»;
- його кореляція з поняттями «метод навчання іноземних мов і культур» і «технологія навчання іноземних мов і культур»;
- критерії класифікації підходів до навчання;
- класифікації підходів до навчання іноземних мов і культур.

Тема 2. Комунікативний підхід до навчання іноземних мов і культур

- комунікативний підхід до навчання іноземних мов і культур,
- комунікативно-діяльнісний підхід до навчання іноземних мов і культур,
- комунікативно-інтерактивний підхід до навчання іноземних мов і культур,
- комунікативно-когнітивний підхід до навчання іноземних мов і культур.

Змістовий модуль 2. Професійно орієнтований підхід до навчання іноземних мов і культур

Теми 1-2. Інтегрований підхід. Навчання через зміст.

- Інтегрований підхід до навчання іноземних мов і культур.
- Навчання іноземних мов і культур через зміст.

Теми 3-5. Підхід «learning by doing». Експерієнціальний підхід.

Конструктивістський підхід.

- Підхід «learning by doing» до навчання іноземних мов і культур.
- Експерієнціальний підхід до навчання іноземних мов і культур.
- Конструктивістський підхід до навчання іноземних мов і культур.

Змістовий модуль 3. Культуро орієнтований підхід до навчання іноземних мов і культур

Тема 1. Міжкультурний підхід.

- Міжкультурний підхід до навчання іноземних мов і культур.

Тема 2. Лінгвокраїнознавчий підхід. Соціокультурний підхід.

- Лінгвокраїнознавчий підхід до навчання іноземних мов і культур.
- Соціокультурний підхід до навчання іноземних мов і культур.

Тема 3. Лінгвокультурологічний підхід. Комунікативно-етнографічний підхід.

- Лінгвокультурологічний підхід до навчання іноземних мов і культур.
- Комунікативно-етнографічний підхід до навчання іноземних мов і культур.

2.2. Контент лекцій

Лекція 1

Тема: Типи підходів до навчання іноземних мов і культур.

Мета вивчення: Ознайомити студентів з типологією підходів до навчання іноземних мов і культур.

Провідна ідея: Взаємопов'язаність і взаємозумовленість підходів, методів і технологій навчання іноземних мов і культур.

Основні проблеми: Засади й критерії типології підходів до навчання іноземних мов і культур.

Ключові поняття теми: поняття «підхід до навчання іноземних мов і культур»; типологія підходів до навчання іноземних мов і культур.

Зміст: класифікація підходів до навчання іноземних мов і культур, критерії класифікації.

Лекція 2

Тема: Комунікативний підхід до навчання іноземних мов і культур. Комунікативно-діяльнісний підхід. Комунікативно-інтерактивний підхід. Комунікативно когнітивний підхід.

Мета вивчення: Ознайомити студентів з комунікативним підходом до навчання іноземних мов і культур.

Провідна ідея: Комунікативний підхід як контекст формування іншомовної комунікативної компетентності у закладі вищої освіти.

Основні проблеми: Формування у студентів іншомовної комунікативної компетентності у контексті комунікативного підходу.

Ключові поняття теми: Комунікативний підхід. Комунікативно-діяльнісний підхід.

Комунікативно-інтерактивний підхід. Комунікативно-когнітивний підхід.

Зміст: Комунікативний підхід до навчання іноземних мов і культур та його різновиди.

Лекція 3

Тема: Професійно орієнтований підхід до навчання іноземних мов і культур.

Мета вивчення: Ознайомити студентів з інтегрованим підходом до навчання іноземних мов і культур.

Провідна ідея: Інтегрований підхід як контекст формування іншомовної комунікативної компетентності у закладі вищої освіти.

Основні проблеми: Формування у студентів іншомовної комунікативної компетентності у контексті інтегрованого підходу.

Ключові поняття теми: професійно орієнтований підхід, інтегрований підхід.

Зміст: професійно орієнтований підхід до навчання іноземних мов і культур та його різновиди. Інтегрований підхід.

Лекція 4

Тема: Професійно орієнтований підхід до навчання іноземних мов і культур.

Мета вивчення: Ознайомити студентів з підходами до навчання іноземних мов і культур: «Learning by doing» і «Content and Language Integrated Learning».

Провідна ідея: підходи «Learning by doing» і «Content and Language Integrated Learning» як контекст формування іншомовної комунікативної компетентності у закладі вищої освіти.

Основні проблеми: Формування у студентів іншомовної комунікативної компетентності у контексті підходів «Learning by doing» і «Content and Language Integrated Learning».

Ключові поняття теми: професійно орієнтований підхід, підходи «Learning by

doing», «Content and Language Integrated Learning».

Зміст: професійно орієнтований підхід до навчання іноземних мов і культур та його різновиди: «Learning by doing» і «Content and Language Integrated Learning».

Лекція 5

Тема: Професійно орієнтований підхід до навчання іноземних мов і культур.

Мета вивчення: Ознайомити студентів з експерієнціальним і конструктивістським підходами до навчання іноземних мов і культур.

Провідна ідея: Експерієнційний і конструктивістський підходи як контекст формування іншомовної комунікативної компетентності у закладі вищої освіти.

Основні проблеми: Формування у студентів іншомовної комунікативної компетентності у контексті експерієнційного й конструктивістського підходів.

Ключові поняття теми: професійно орієнтований підхід, експерієнційний підхід, конструктивістський підхід.

Зміст: професійно орієнтований підхід до навчання іноземних мов і культур та його різновиди: експерієнційний і конструктивістський підходи.

Лекція 6

Тема: Культуро орієнтований підхід до навчання іноземних мов і культур.

Мета вивчення: Ознайомити студентів з міжкультурним підходом до навчання іноземних мов і культур.

Провідна ідея: Міжкультурний підхід як контекст формування іншомовної комунікативної компетентності у закладі вищої освіти.

Основні проблеми: Формування у студентів іншомовної комунікативної компетентності у контексті міжкультурного підходу.

Ключові поняття теми: культуро орієнтований підхід до навчання іноземних мов і культур; міжкультурний підхід.

Зміст: Культуро орієнтований підхід до навчання іноземних мов і культур. Міжкультурний підхід.

Лекція 7

Тема: Культуро орієнтований підхід до навчання іноземних мов і культур.

Мета вивчення: Ознайомити студентів з лінгвокраїнознавчим і соціокультурним підходами до навчання іноземних мов і культур.

Провідна ідея: Лінгвокраїнознавчий і соціокультурний підходи як контекст формування іншомовної комунікативної компетентності у закладі вищої освіти.

Основні проблеми: Формування у студентів іншомовної комунікативної компетентності у контексті лінгвокраїнознавчого й соціокультурного підходів.

Ключові поняття теми: культуро орієнтований підхід до навчання іноземних мов

і культур та його різновиди: лінгвокраїнознавчий і соціокультурний підходи.

Зміст: Культуро орієнтований підхід до навчання іноземних мов і культур. Лінгвокраїнознавчий підхід. Соціокультурний підхід.

Лекція 8

Тема: Культуро орієнтований підхід до Навчання іноземних мов і культур.

Мета вивчення: Ознайомити студентів з лінгвокультурологічним і комунікативно-етнографічним підходами до навчання іноземних мов і культур.

Провідна ідея: Лінгвокультурологічний і комунікативно-етнографічний підходи як контекст формування іншомовної комунікативної компетентності у закладі вищої освіти.

Основні проблеми: Формування у студентів іншомовної комунікативної компетентності у контексті лінгвокультурологічного й комунікативно-етнографічного підходів.

Ключові поняття теми: культуро орієнтований підхід до навчання іноземних мов і культур та його різновиди: лінгвокультурологічний і комунікативно-етнографічний підходи.

Зміст: Культуро орієнтований підхід до навчання іноземних мов і культур. Лінгвокультурологічний підхід. Комунікативно-етнографічний підхід.

Лекція 9

Тема: Сучасні методичні дослідження підходів до Навчання іноземних мов і культур у мовних закладах вищої освіти.

Мета вивчення: Ознайомити студентів з сучасними методичними дослідженнями підходів до Навчання іноземних мов і культур у мовних закладах вищої освіти.

Провідна ідея: Практична реалізація підходів до навчання іноземних мов і культур у сучасних науково-методичних дослідженнях.

Основні проблеми: Теоретико-практичне дослідження підходів до навчання іноземних мов і культур вітчизняними й зарубіжними методистами.

Ключові поняття теми: дисертація, автореферат, монографії, фахові видання, фахові конференції.

Зміст: вітчизняні й зарубіжні науково-методичні дослідження підходів до навчання іноземних мов і культур у мовних закладах вищої освіти.

Лекція 10

Тема: Сучасні методичні дослідження підходів до навчання іноземних мов і культур у нелінгвітичних закладах вищої освіти.

Мета вивчення: Ознайомити студентів з сучасними методичними дослідженнями підходів до навчання іноземних мов і культур у нелінгвітичних закладах вищої

освіти.

Провідна ідея: Практична реалізація підходів до навчання іноземних мов і культур у сучасних науково-методичних дослідженнях.

Основні проблеми: Теоретико-практичне дослідження підходів до навчання іноземних мов і культур вітчизняними й зарубіжними методистами.

Ключові поняття теми: дисертація, автореферат, монографії, фахові видання, фахові конференції.

Зміст: вітчизняні й зарубіжні науково-методичні дослідження підходів до навчання іноземних мов і культур у нелінгвістичних нелінгвістичних закладах вищої освіти.

2.3. Плани практичних занять

Практичне заняття № 1

Тема «Комунікативний підхід до навчання іноземних мов і культур»

Питання для обговорення й джерела для опрацювання

1. Типологія підходів у методиці навчання іноземних мов і культур

1. Конспект лекції.

2. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник /О. Б. Бігич, Н. Ф. Бориско, Г. Е. Борецька та ін./ за ред. С. Ю. Ніколаєвої. – К. : Ленвіт, 2013. – С. 81-90.

2. Комунікативний підхід до навчання іноземних мов і культур

1. Конспект лекції.

2. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах : підручник. – К. : Академія, 2010. – С. 82-83.

3. Діяльнісний, інтерактивний і когнітивний аспекти комунікативного підходу

1. Конспект лекції.

2. Обдалова О. А. Взаимосвязь когнитивных и коммуникативных аспектов при обучении иноязычному дискурсу / О. А. Обдалова, Л. Ю. Минкова // Филологические науки. Вопросы теории и практики. – 2013. – № 7 (25): в 2-х ч. Ч. I. – С. 148-153.

Додаткові джерела

1. Мильруд Р. П. Методика преподавания английского языка. English Teaching Methodology: уч. пособие для вузов / Р. П. Мильруд. – М.: Дрофа, 2007. – С. 7-33.

Завдання для самоконтролю:

Перевір, чи можеш ти:

- дати визначення поняття «підхід до навчання іноземних мов і культур»;

- скорелювати поняття «підхід до навчання іноземних мов і культур» з поняттями «метод навчання іноземних мов і культур» і «технологія навчання іноземних мов і культур»;
- назвати критерії класифікації підходів до навчання іноземних мов і культур;
- класифікувати підходи до навчання іноземних мов і культур.

Завдання для індивідуальної роботи

I рівня складності

Охарактеризуй комунікативний підхід до навчання іноземних мов і культур.

II рівня складності

Конкретизуй діяльнісний, інтерактивний і когнітивний аспекти комунікативного підходу.

III рівня складності

Обери одне з джерел і проаналізуй представлені у вправах комунікативні ситуації за такими критеріями: 1) мовці та їхні стосунки, 2) предмет / об'єкт розмови, 3) ставлення мовців до предмета / об'єкта розмови, 4) умови мовленнєвого акту, 5) вид контролю.

1) Ярошенко О. В. Вправи для формування у майбутніх викладачів англійської мови професійно орієнтованої компетентності в діалогічному мовленні на основі кейс-методу / О. В. Ярошенко // Іноземні мови. – 2013. – № 1. – С. 35-46.

2) Зайцева І. В. Вправи для навчання майбутніх філологів ведення англійської мовної дискусії на основі проблемних ситуацій / І. В. Зайцева // Іноземні мови. – 2013. – № 3. – С. 31-44.

3) Дідух О. О. Вправи для навчання майбутніх викладачів англійської мови ведення дебатів / О. О. Дідух // Іноземні мови. – 2015 – № 1. – С. 44-52.

Професійно орієнтоване творче завдання

Розроби план-конспект фрагменту аудиторного заняття з ІМ для формування одного з видів мовленнєвої компетентності в контексті комунікативного підходу. Підготуйся до проведення фрагменту в ролі викладача ІМ на практичному занятті у формі професійно орієнтованої рольової гри.

Практичне заняття № 2

Тема «Професійно орієнтований підхід до навчання іноземних мов і культур»

Питання для обговорення й джерела для опрацювання

1. Різновиди професійно орієнтованого підходу до навчання іноземних мов і культур.

1. Конспект лекції.

2. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник /О. Б. Бігич, Н. Ф. Бориско, Г. Е. Борецька та ін. / за ред. С. Ю. Ніколаєвої. – К. : Ленвіт, 2013. – С. 89-90.

3. Черниш В. В. Методика формування професійно орієнтованої комунікативної компетенції у студентів мовних спеціальностей // Методика формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетенції: Курс лекцій: Навчальний посібник. – К.: Ленвіт, 2011. – С. 261-310.

2. Інтегрований підхід (*Content Language Integrative Learning – CLIL*).

1. Конспект лекції.

2. Бориско Н. Ф. Інтегроване навчання іноземних мов у мовному ВНЗ: переваги та обґрунтування. Особливості формування фонетичної компетентності в умовах інтегрованого навчання іноземних мов у мовному ВНЗ. Типи практичних занять та особливості їх планування в умовах інтегрованого навчання ІМ у мовному ВНЗ // Методика формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетенції: Курс лекцій: Навчальний посібник. – К.: Ленвіт, 2011. – С. 89-106, 107-140, 311- 338.

3. Гутник В. М. Формування фонетичної компетентності у майбутніх учителів німецької мови у комунікативному вступному колективному курсі: автореф. дис. ... канд. пед. наук / В. М. Гутник, 13.00.02. – К., 2017. – 24 с.

4. Коновальчук С. А. Методика інтегрованого навчання професійно орієнтованого англомовного писемного спілкування майбутніх журналістів: автореф. дис. ... канд. пед. наук / С. А. Коновальчук, 13.00.02. – К., 2017. – 19 с.

5. Маслова С. Я. Методика навчання англомовного професійно орієнтованого спілкування майбутніх виноробів на засадах контекстно-інтегрованого підходу: автореф. дис. ... канд. пед. наук / С. Я. Маслова, 13.00.02. – К., 2016. – 20 с.

3. Підходи «навчання через зміст» (*Content-based Instruction*), занурення і «навчання через роблення» (*Learning by doing*).

1. Конспект лекції

2. Тарнопольський О. Б. Навчання через зміст, змістовно-мовна інтеграція та іншомовне занурення у викладанні іноземних мов для професійних цілей у немовних вишах / О. Б. Тарнопольський // Іноземні мови. – 2011. – № 3. – С. 23-27.

3. Тарнопольський О. Б. Навчання через зміст спеціальності в курсах іноземної мови для професійних цілей у немовних вишах / О. Б. Тарнопольський // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки. – 2011. – Ч. II. – № 12.

4. Тарнопольський О. Б. Навчання через роблення у викладанні іноземної

для професійного спілкування студентам немовних спеціальностей / О. Б. Тарнопольський // Вісник Житомирського державного університету. – 2012. – № 64. – С.83-87.

5. Tarnopolsky O. Content-Based Instruction, CLIL, and Immersion in Teaching ESP at Tertiary Schools in Non-Speaking Countries / O. Tarnopolsky // Journal of ELT and Applied Linguistics (JELTAL). – 2013. – Vol. 1. – # 1. – P.1-11. – Access mode www.jeltal.com

6. Корнева З. М. Методика навчання майбутніх економістів англійського ділового мовлення на основі технології занурення : автореф. дис. ... канд. пед. наук / З. М. Корнева, 13.00.02. – К., 2006. – 22 с.

7. Porta Linguarum. – Issue 29. – January 2018. – Modo de acceso <http://www.ugr.es/~portalin/articulos/PL%20issue29%20Jan2018.htm>

4. Експерієнційний і конструктивістський підходи.

1. Конспект лекції.

2. Тарнопольський О. Б. Експерієнційне навчання англійської мови для спеціальних цілей у немовному ВНЗ та основні види навчальної діяльності у такому навчанні / О. Б. Тарнопольський // Лінгвістичні та методичні проблеми навчання мови як іноземної: Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції. – 2010. – С. 481-483.

3. Тарнопольський О. Б. Проектна робота як один із засобів підвищення навчальної мотивації в експерієнційній методиці навчання іноземної мови / О. Б. Тарнопольський, З. М. Корнева // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. – 2013. – № 6. – С. 91-95.

4. Тарнопольський О. Б. Експерієнційно-інтерактивне навчання іноземної мови у немовному ВНЗ: сутність підходу / О. Б. Тарнопольський // Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти на сучасному етапі. Міжпредметні зв'язки. Наукові дослідження. Досвід. Пошуки: Зб. наук. праць. – 2010. – Вип. 17. – С. 125-132.

5. Tarnopolsky O. Constructivist Blended Learning Approach to Teaching English for Specific Purposes / O. Tarnopolsky. – London: Versita: 2012. – 254 p.

Додаткові джерела

1. Волкова Н. П., Тарнопольський О. Б. Моделювання професійної діяльності у викладанні навчальних дисциплін у вишах: Монографія / Н. П. Волкова, О. Б. Тарнопольський. – Дніпропетровськ: Дніпропетровський університет імені Альфреда Нобеля, 2013. – 228 с.

2. Зайцева І. В. Формування у майбутніх філологів компетентності в англійському діалогічному мовленні на засадах проблемних ситуацій: автореф. дис.

...канд. пед. наук / І. В Зайцева, 13.00.02. – К., 2017. – 22 с.

3. Иванова О. Ю. Модель профессионально-ориентированного обучения иностранному языку в неязыковом вузе: Учебное пособие / О. Ю. Иванова / Под ред. П. И. Образцова. – Орел: ОГУ, 2007. – 160 с.

4. Курило Л. В. Навчання майбутніх викладачів англійської мови професійно орієнтованого наукового писемного мовлення: автореф. дис. ... канд. пед. наук / Л. В. Курило, 13.00.02. – К., 2014. – 22 с.

5. Крупченко А. К. Основы профессиональной лингводидактики: Монография / А. К. Крупченко, А. Н. Кузнецов. – М.: АПКиППРО, 2015. – 232 с.

6. Момот В. В. Методологія сумісного використання case-study та англомовного занурення у викладанні економічних та менеджерських дисциплін / В. В. Момот, О. Б. Тарнопольський, С. П. Кожушко, В. А. Жевага // Академічний огляд. – 2008. – № 1. – С. 174-180.

7. Окопна Я. В. Цілі формування професійно орієнтованої компетентності у майбутніх працівників туристичної сфери німецькою мовою як другою іноземною / Я. В. Окопна // Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України: електрон. наук. фах. вид. – 2014. – Вип. 2. – Режим доступу http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vnadps_2014_2_4

8. Сліпченко Л. Б. Методика формування професійно орієнтованої компетентності в англомовному діалогічному мовленні майбутніх фахівців з міжнародної економіки: автореф. дис. ... канд. пед. наук / Л. Б. Сліпченко, 13.00.02. – К., 2014. – 22 с.

9. Тарнопольский О. Б. Интеграция обучения языку и специальности в неязыковом вузе: Монография / О. Б. Тарнопольский, З. М. Корнева. – LAP, 2013. – 314 с.

10. Тарнопольский О. Б. Експерієнційні види навчальної діяльності у конструктивістському підручнику з англійської мови для студентів спеціальності Туризм / О. Б. Тарнопольский // Вісник університету імені Альфреда Нобеля. Серія Педагогіка і психологія. –2017. – № 1. – С. 281-288.

11. Тарнопольский О. Б. Питання впровадження нейро-лінгвістичного програмування у викладанні іноземних мов / О. Б. Тарнопольский // Педагогіка і психологія. –2001. – № 1. – С. 45.

12. Тарнопольский О. Б. Сполучання культурологічності й комунікативності в іншомовній підготовці студентів вишів / О. Б. Тарнопольский. –2016. – 42 с.

13. Теорія і практика формування професійно орієнтованої компетентності в говорінні у студентів нелінгвістичних спеціальностей: Колективна монографія / О. Б. Бігич та ін. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2013. – 383 с. – Режим доступу <http://www.knlu.edu.ua/struktura/pidrozdili-universitetu/library/repositarij-universitetu>

14. Черниш В. В. Теоретико-методичні засади формування у майбутніх учителів професійно орієнтованої англomовної компетентності в говорінні: автореф. дис. ...докт. пед. наук / В. В. Черниш, 13.00.02. – К., 2015. – 46 с.

15. Ярошенко О. В. Формування англomовної професійно орієнтованої компетентності в діалогічному мовленні майбутніх викладачів на основі кейс-методу: автореф. дис. ...канд. пед. наук / О. В. Ярошенко. – К., 2015. – 21 с.

Завдання для самоконтролю

Перевір, чи можеш ти:

- дати визначення професійно орієнтованому підходу;
- назвати різновиди професійно орієнтованого підходу;
- виокремити особливості кожного з різновидів професійно орієнтованого підходу.

Завдання для індивідуальної роботи

I рівня складності

Назви види професійно орієнтованого підходу.

II рівня складності

Обґрунтуй необхідність використання того чи іншого виду професійно орієнтованого підходу в процесі формування іншомовної комунікативної компетентності.

III рівня складності

Опрацюй вказане джерело.

Теорія і практика формування професійно орієнтованої компетентності в говорінні у студентів нелінгвістичних спеціальностей: Колективна монографія / Бігич О.Б. та ін. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2013. – С. 128-329

Уклади порівняльну таблицю особливостей професійної орієнтації на різних етапах навчання англійського діалогічного мовлення фахівців різних спеціальностей.

Автор, рік	Спеціальність Студентів	Функціональний тип діалогу	0 етап	I етап	II етап	III етап

Професійно орієнтоване творче завдання

Розроби план-конспект фрагменту аудиторного заняття з ІМ для формування одного з видів мовної / мовленнєвої компетентності в контексті професійно орієнтованого підходу. Підготуйся до проведення фрагменту в ролі викладача ІМ на практичному занятті у формі професійно орієнтованої рольової гри.

Практичне заняття № 3

Тема «Культуро орієнтований підхід до навчання іноземних мов і культур»

Питання для обговорення й джерела для опрацювання

1. Різновиди культуро орієнтованого підходу до навчання іноземних мов і культур.

1. Конспект лекції.

2. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник / О. Б. Бігич, Н. Ф. Бориско, Г. Е. Борецька та ін. / за ред. С. Ю. Ніколаєвої. – К. : Ленвіт, 2013. – С. 82-86.

3. Дикова Е. С. Современные подходы к обучению иностранным языкам в неязыковом вузе / Е. С. Дикова // Филологические науки. Вопросы теории и практика. – 2011. – № 4 (11). – С. 65-69.

2. Лінгвокраїнознавчий і соціокультурний підходи

1. Конспект лекції.

4. Голованчук Л. П. Методика формування соціокультурної компетенції у студентів мовних спеціальностей // Методика формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетенції: Курс лекцій: Навчальний посібник. – К.: Ленвіт, 2011. – С. 245-260.

3. Кузьмина Л. Г. Современные культуроведческие подходы к обучению иностранным языкам / Л. Г. Кузьмина, Е. В. Кавнатская // Вестник ВГУ, Серия лингвистика и межкультурная коммуникация. – 2001. – № 2. – С. 108-117.

4. Нацюк М. Б. Методика формування у майбутніх учителів англійської мови лінгвосоціокультурної компетентності у процесі читання художньої літератури: автореф. ... дис. канд. пед. наук / М. Б. Нацюк, 13.00.02. – Тернопіль, 2015. – 20 с.

5. Дука М. В. Методика формування у майбутніх філологів лінгвосоціокультурної компетентності у процесі читання англійськомовних художніх творів: автореф. ... дис. канд. пед. наук / М. В. Дука, 13.00.02. – Одеса, 2015. – 21 с.

6. Бачинська Н. Я. Формування соціокультурної компетенції студентів мовних спеціальностей засобами англійського фольклору: автореф. ... дис. канд. пед. наук / Н. Я. Бачинська, 13.00.02. – Одеса, 2014. – 21 с.

3. Лінгвокультурологічний і комунікативно-етнографічний підходи

1. Конспект лекції.

2. Кириллова И. К. Диалог культур: концепция развития лингвистики и лингводидактики: Монография И. К. Кириллова, Е. В. Бессонова (ред.). – М.: НИУ МГСУ, 2015. – 216 с.

3. Попова Е. О. Обучение диалогу культур на уроках английского языка:

лингвокультурологический подход / Е. О. Попова // Известия ВГПУ – № 2 (267). – 2015. – Гуманитарные науки. Филологические науки. – С. 196-199.

Додаткові джерела

1. Аствацатрян М. Обучение иностранному языку в билингвальном контексте: Монография / М. Аствацатрян. – LAP, 2015. – 52 с.

2. Бігич О. Б. Навчання іспанської мови школярів у контексті культурологічного підходу (тема «Las Navidades») // Іноземні мови. – 2015. – № 1. – С. 3-10. – Режим доступу http://nbuv.gov.ua/UJRN/im_2015_1_2

3. Елизарова Г. В. Культура и обучение иностранным языкам / Г. В. Елизарова. – СПб.: КАРО, 2005. – 352 с.

4. Сорокина Н. В. Национальные стереотипы в иноязычном образовании: Монография / Н. В. Сорокина. – М.: ИЦ РИОР, 2015. – 206 с.

Завдання для самоконтролю

Перевір, чи можеш ти:

- дати визначення культуро орієнтованому підходу;
- назвати різновиди культуро орієнтованого підходу;
- виокремити особливості кожного з різновидів культуро орієнтованого підходу.

Завдання для індивідуальної роботи

I рівня складності

Назви види культуро орієнтованого підходу.

II рівня складності

Обґрунтуй необхідність використання того чи іншого виду культуро орієнтованого підходу в процесі формування іншомовної комунікативної компетентності.

III рівня складності

Ознайомся з джерелами:

Сасина Н. В. Лингвокультурологический подход в обучении студентов гуманитарного профиля иностранному языку / Н. В. Сасина // Педагогические науки. Методика. – № 5. – С. 65-69.

Минчукова Е. М. Формирование конкурентноспособности студентов неязыковых специальностей вуза при реализации лингвокультурологического подхода в обучении иностранному языку / Е. М. Минчукова, Н. В. Сасина. – С. 68-72.

Порівняй реалізацію лінгвокультурологічного підходу в процесі оволодіння іншомовною комунікативною компетентністю студентами мовних і нелінгвістичних спеціальностей.

Професійно орієнтоване творче завдання

Розроби план-конспект фрагменту аудиторного заняття з ІМ для формування лінгвосоціокультурної компетентності в контексті одного з видів культуро орієнтованого підходу. Підготуйся до проведення фрагменту в ролі викладача ІМ на практичному занятті у формі професійно орієнтованої рольової гри.

Практичне заняття № 4

Тема «Міжкультурний підхід до навчання іноземних мов і культур»

Питання для обговорення й джерела для опрацювання

1. Міжкультурна компетентність як цільова для формування у мовних закладах вищої освіти

1. Гальскова Н. Д. Межкультурная компетенция как показатель сформированности вторичной языковой личности / Н. Д. Гальскова, Н. И. Гез // Теория обучения иностранным языкам. Лингводидактика и методика: уч. пособие для студ. лингв. ун-тов фак. ин. яз. пед. вузов. – 4-е изд., стер. – М.: Академия, 2007. – С. 72-80.

2. Бігич О. Б. Міжкультурна компетентність як цільова для формування на різних ступенях навчання іноземних мов і культур / О. Б. Бігич // Кейсова і подкаст технології формування міжкультурної компетентності: Колективна монографія. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2017. – С. 147-150. – Режим доступу <http://www.knlu.edu.ua/struktura/pidrozdili-universitetu/library/repozitarij-universitetu>

3. Черняк Н. В. Межкультурная компетенция: история исследования, определение, модели и методы контроля: Монография / Н. В. Черняк. – М.: Флинта, 2016. – 265 с.

2. Міжкультурний підхід до навчання іноземних мов і культур

1. Конспект лекції.

2. Гальскова Н. Д. Межкультурное обучение: истоки, содержание / Н. Д. Гальскова, Н. И. Гез // Теория обучения иностранным языкам. Лингводидактика и методика: уч. пособие для студ. лингв. ун-тов фак. ин. яз. пед. вузов. – 4-е изд., стер. – М.: Академия, 2007. – С. 52-56.

3. Бігич О. Б. Блоги як сучасні засоби формування міжкультурної компетентності / О. Б. Бігич // Науковий Вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія Філологія. – Вип. 29. Том 2. – 2017. – С. 18-21.

4. Бігич О. Б. Сучасні засоби формування у студентів міжкультурної компетентності / О. Б. Бігич // Наукові записки. Серія Філологічні науки (мовознавство). – Вип. 165. – Кропивницький: Вид-во «КОД», 2018. – С. 417-422.

5. Руснак Д. А. Мобільний кейс «Реклама як засіб формування міжкультурної компетентності: гендерні, вікові й етнічні стереотипи» для майбутніх учителів / викладачів французької мови / Д. А. Руснак // Кейсова і подкаст технології формування міжкультурної компетентності: Колективна монографія. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2017. – С. 22-90. – Режим доступу <http://www.knlu.edu.ua/struktura/pidrozdili-universitetu/library/repozitarij-universitetu>

Додаткові джерела

1. Межкультурное иноязычное образование: лингводидактические стратегии и тактики: Коллективная монография. – М.: Логос, 2014. – 230 с.

2. Пинюта И. В. Методическая модель развития умений межкультурного общения / И. В. Пинюта // Лингвокультурное образование в системе вузовской подготовки специалиста. – 2016. - № 1. – С. 258-261.

3. Пинюта И. В. Развитие умений межкультурного общения у будущих учителей иностранного языка (английский язык): автореф. дис.... канд. пед. наук / И. В. Пинюта. – 13.00.02. – Минск, 2016. – 24 с.

4. Походзей Г. В. Развитие иноязычной межкультурной компетенции студентов неязыковых специальностей в системе профессионально ориентированного языкового образования: Монография / Г. В. Походзей, Н. Н. Сергеева. – Екатеринбург: УГУ, 2014. – 214 с.

5. Таратухина Ю. В. Деловые и межкультурные коммуникации. Практикум: Уч. пособие для академического бакалаврата / Ю. В. Таратухина, Н. В. Черняк. – 2-е изд. – М.: Изд-во Юрайт, 2016. – 212 с.

6. Хосаинова О. С. Обучение студентов идиоматике иностранного языка в контексте межкультурного подхода на основе текста для чтения (на материале немецкого языка): дис.... канд. пед. наук / Ольга Сергеевна Хосаинова. – М., 2016. – 244 с.

7. Шеваршинова Е. И. Формирование межкультурной компетенции у студентов языковых факультетов средствами англоязычных видео медиатекстов: дис.... канд. пед. наук / Елена Ивановна Шеваршинова. – М., 2016. – 225 с.

Завдання для самоконтролю

Перевір, чи можеш ти:

- дати визначення міжкультурній компетентності;
- назвати складники міжкультурної компетентності;
- виокремити особливості міжкультурного підходу до формування іноземних мов і культур.

Завдання для індивідуальної роботи

I рівня складності

Яка з технологій навчання іноземних мов і культур найбільш корелює з міжкультурним підходом?

II рівня складності

Наведи аргументи «за» і «проти» формування міжкультурної компетентності на аудиторних заняттях чи позааудиторних заходах з іноземної мови.

III рівня складності

Проаналізуй сценарій позааудиторного заходу щодо його цільової спрямованості на формування міжкультурної компетентності.

Бігич О. Б. Позааудиторний захід з іспанської мови для студентів-філологів «Películas de animación – los ganadores de los Premios Goya» // Вісник Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна. Серія «Іноземна філологія. Методика викладання іноземних мов». – Вип. 82. Педагогічні науки, 2015. – С. 4-8. – Режим доступу http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhIPG_2015_82

Професійно орієнтоване творче завдання

Розроби план-конспект фрагменту аудиторного заняття з ІМ / сценарій позааудиторного заходу з ІМ для формування міжкультурної компетентності в контексті міжкультурного підходу. Підготуйся до проведення фрагменту / сценарію в ролі викладача ІМ на практичному занятті у формі професійно орієнтованої рольової гри.

Практичне заняття № 5

Тема «Сучасні науково-методичні дослідження підходів до навчання іноземних мов і культур у закладах вищої освіти»

Питання для обговорення й джерела для опрацювання

1. Науково-методичні дослідження підходів до навчання іноземних мов і культур у мовних закладах вищої освіти.

1. Конспект лекції

2. Гайдукова Л. В. Формування професійно орієнтованої компетенції в діалогічному мовленні у майбутніх учителів англійської мови : автореф. дис. ... канд. пед. наук / Л. В. Гайдукова, 13.00.02 . – К., 2009. – 23 с.

3. Мацнева О. А. Навчання майбутніх учителів розуміння англійського мовлення з національними та регіональними типами вимови : автореф. дис. ... канд. пед. наук / О. А. Мацнева, 13.00.02. – К., 2009. – 23 с.

4. Орловська Л. К. Формування граматичної компетентності в усному мовленні на засадах інтегрованого навчання у майбутніх учителів англійської мови

: автореф. дис. ... канд. пед. наук / Л. К. Орловська, 13.00.02. – К., 2010. – 23 с.

5. Черниш В. В. Теоретико-методичні засади формування у майбутніх учителів професійно орієнтованої англomовної компетенції в говорінні : автореф. дис. ... канд. пед. наук / В.В. Черниш, 13.00.02. – К., 2015. – 46 с.

2. Науково-методичні дослідження підходів до навчання іноземних мов і культур у нелінгвістичних закладах вищої освіти.

1. Конспект лекції.

2. Бірецька Л. С. Формування англomовної лексичної компетентності майбутніх лікарів у професійно орієнтованому читанні: автореф. дис. ... канд. пед. наук / Л. С. Бірецька, 13.00.02. – К., 2015. – 22 с.

3. Виселко А. Д. Формування англomовної компетентності майбутніх економістів-міжнародників в продуктивних видах мовленнєвої діяльності: автореф. дис. ... канд. пед. наук / А. Д. Виселко, 13.00.02. – К., 2015. – 22 с.

4. Гальченко О. Ю. Навчання майбутніх менеджерів туризму професійно орієнтованого англomовного письма в коледжах: автореф. дис. ... канд. пед. наук / О. Ю. Гальченко, 13.00.02. – К., 2016. – 22 с.

5. Дьячкова Я. О. Формування професійно спрямованої англomовної компетентності в говорінні у майбутніх правознавців: автореф. дис. ... канд. пед. наук / Я. О. Дьячкова, 13.00.02. – К., 2015. – 22 с.

6. Кравчук Г. В. Методика навчання студентів технічних спеціальностей професійно орієнтованого англійського діалогічного мовлення на основі текстів науково-технічної реклами : автореф. дис. ... канд. пед. наук / Г. В. Кравчук, 13.00.02. – К., 2010. – 23 с.

7. Литвиненко І. Ю. Методика навчання студентів технічних спеціальностей англomовного читання на засадах інтеграції: автореф. дис. ... канд. пед. наук / І. Ю. Литвиненко, 13.00.02. – К., 2015. – 20 с.

Додаткові джерела

1. Вавіліна С. Г. Методика навчання майбутніх журналістів професійно орієнтованого читання на основі англomовних піар-текстів: автореф. дис. ... канд. пед. наук / С. Г. Вавіліна, 13.00.02. – К., 2016. – 22 с.

2. Дичка Н. І. Методика навчання англomовного професійно орієнтованого писемного мовлення майбутніх фахівців з інформаційних технологій: автореф. дис. ... канд. пед. наук / Н. І. Дичка, 13.00.02. – К., 2015. – 23 с.

3. Гупка-Макогін Н. І. Навчання майбутніх фахівців з міжнародної економіки професійно орієнтованого англomовного аудіювання у процесі самостійної роботи: автореф. дис. ... канд. пед. наук / Н. І. Гупка-Макогін, 13.00.02. – Тернопіль, 2016. – 20 с.

4. Семеряк І. З. Соціокогнітивний підхід до формування стратегій іншомовного професійно орієнтованого спілкування майбутніх програмістів з використанням інтернету: автореф. дис. ... канд. пед. наук / І. З Семеряк, 13.00.02. – Тернопіль, 2016. – 19 с.

Завдання для самоконтролю

Перевір, чи можеш ти:

- за назвою дисертації визначити підхід, у контексті якого виконано дослідження;
- коротко охарактеризувати підхід, обраний автором дисертації.

Завдання для індивідуальної роботи

I рівня складності

Назви підходи до навчання іноземних мов і культур, у контексті яких виконано науково-методичні дослідження.

II рівня складності

Обґрунтуй домінування того чи іншого підходу до навчання іноземних мов і культур у сучасних науково-методичних дослідженнях.

III рівня складності

Обери один з підходів до навчання іноземних мов і культур. Проаналізуй дотичну дисертацію / автореферат.

Професійно орієнтоване творче завдання

Уклади мультимедійну презентацію (PowerPoint / Prezi) за результатами однієї з дисертацій зі спеціальності 13.00.02 – теорія і методика навчання: іноземні мови. Підготуйся до оприлюднення презентації на практичному занятті у формі професійно орієнтованої рольової гри в ролі молодого науковця.

2.4. Рекомендована література

1. Компетентність в аудіюванні вчителя і викладача іспанської та французької мов : теорія і практика формування: Колективна монографія / О. Б. Бігич та ін. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2015. – 168 с. – Режим доступу <http://www.knlu.edu.ua/struktura/pidrozdili-universitetu/library/repozitarij-universitetu>

2. Крупченко А. К. Основы профессиональной лингводидактики: Монографія / А. К. Крупченко, А. Н. Кузнецов. – М.: АПКиППРО, 2015. – 232 с.

3. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія та практика: підручник для студ. / О. Б. Бігич, Н. Ф. Бориско, Г. Е. Борецька та ін. / під ред. С. Ю. Ніколаєвої. - К.: Ленвіт, 2013. – 590 с.

4. Методика формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетенції: Курс лекцій: [навч.-метод. посібник для студ. мовн. спец. осв.-квал. рівня «магістр»] / О. Б. Бігич, Н. Ф. Бориско, Г. Е. Борецька та ін. – К.: Ленвіт, 2011. – 334 с.

5. Практикум з методики навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх навчальних закладах: англійська мова, німецька мова, французька мова, іспанська мова: Навчальний посібник для студентів класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів. – К.: Ленвіт, 2016. – 401 с.

6. Сучасний студент у контексті особистісно-діяльнісного підходу: за результатами науково-методичних досліджень: Колективна монографія / О. Б. Бігич та ін. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2014. – 148 с. – Режим доступу <http://www.knlu.edu.ua/struktura/pidrozdili-universitetu/library/repozitarij-universitetu>

7. Теорія і практика проведення позааудиторної роботи з іноземної мови: сценарії заходів з французької й іспанської мов: Колективна монографія / О. Б. Бігич та ін. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2016. – 111 с. – Режим доступу <http://www.knlu.edu.ua/struktura/pidrozdili-universitetu/library/repozitarij-universitetu>

8. Теорія і практика формування професійно орієнтованої компетентності в говорінні у студентів нелінгвістичних спеціальностей: Колективна монографія / О. Б. Бігич та ін. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2013. – 383 с. – Режим доступу <http://www.knlu.edu.ua/struktura/pidrozdili-universitetu/library/repozitarij-universitetu>

2.5. Довідкова література

1. Аствацатрян М. Обучение иностранному языку в билингвальном контексте: Монография / М. Аствацатрян. – LAP, 2015. – 52 с.

2. Бігич О. Б. Електронний кейс як засіб формування у майбутніх менеджерів туризму міжкультурної компетентності / О. Б. Бігич // Іноземні мови. – 2017. – № 1. – С. 17-22. – Режим доступу http://nbuv.gov.ua/UJRN/im_2017_1_4

3. Бігич О. Б. Особливості організації професійно орієнтованого навчання аудіювання майбутніх учителів іспанської мови з використанням освітнього сайту / О. Б. Бігич // Наукові записки. Серія Філологічні науки (мовознавство). – Вип. 136. – Кіровоград Видавець Лисенко В. Ф., 2015. – С. 377-383.

4. Бігич О. Б. Сучасні підходи до навчання іноземних мов і культур / О. Б. Бігич // Викладання іноземних мов для працівників правоохоронних органів та сектору безпеки: матеріали міжвузівського методичного семінару 12 жовт. 2017. – С. 13-14.

5. Бігич О. Б. Особистісно-діяльнісний підхід до формування іншомовної комунікативної компетентності / О. Б. Бігич, М. Б. Щербина // Аспекти гуманізуючого впливу освіти на особистість : Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 25-26 жовт.– Дніпро: Літограф, 2017. – С. 76-78. – Режим доступу www.distance.dnu.dp.ua/ukr/conference/psych-conference2017.html
6. Исакова Е. М. О новых подходах к преподаванию иностранных языков / Исакова Е. М. // Мир языков. Ракурс и перспектива. – Режим доступа <http://elib.bsu.by/handle/123456789/21265>
7. Окопна Я. В. Сучасні підходи до формування професійно орієнтованої іншомовної комунікативної компетентності майбутніх туристичних менеджерів / Я. В. Окопна // Наукові записки. Серія «Психолого-педагогічні науки» (Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя). – 2014. – № 1. – С. 186–192.
8. Пинюта И. В. Методическая модель развития умений межкультурного общения / И. В. Пинюта // Лингвокультурное образование в системе вузовской подготовки специалиста. – 2016. – № 1. – С. 258-261.
9. Пинюта И. В. Развитие умений межкультурного общения у будущих учителей иностранного языка (английский язык): автореф. дис.... канд. пед. наук / И. В. Пинюта. – 13.00.02. – Минск, 2016. – 24 с.
10. Скиданова Н. В. Проблемы межкультурной коммуникации в изучении иностранного языка / Н.В. Скиданова // Международная научно-практическая интернет-конференция. – Режим доступа www.confcontact.com/2012_10_24/1_skidanova.htm
11. Турло В. П. Межкультурная коммуникация и профессионально ориентированное обучение иностранным языкам / В. П. Турло, Л. А. Морева // Материалы IV международной конференции. – Минск: Изд-во БГУ. – Режим доступа <http://elib.bsu.by/handle/123456789/22019>
12. Чала К. М. Проблема межкультурной коммуникации в изучении иностранных языков / К.М. Чала. – Режим доступа dspace.nuft.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/14032/1/chala.pdf
13. Atkinson D. (ed.) *Alternative Approaches to Second Language Acquisition*, 2011. – 203 p.
14. Brown H. Douglas. *Teaching by Principles: An Interactive Approach to Language Pedagogy*. – 3rd Edition. – Pearson ESL, 2000. – 491 p.
15. Burrows P. *A Creative Approach to Teaching Grammar*. – Bloomsbury, 2014. – 128 p.
16. *Cognitive linguistic approaches to teaching vocabulary and phraseology* / F. Boers, S. Lindstromberg (Eds.). – Berlin: Mouton de Gruyter, 2008. – 409 p.
17. Eyjólfsdóttir T. *Content-based instruction. A closer look at CBI in Iceland*. – 2011. – 30 p.

18. Heine L. Problem Solving in a Foreign Language: A Study in Content and Language Integrated Learning. – De Gruyter Mouton, 2010. – 228 p.

19. Kunanbayeva S. The Modernization of Foreign Language Education: The Linguocultural-Communicative Approach. – Silk Road Media, 2013. – 296 p.

20. Lewis M. Implementing the Lexical Approach: Putting Theory into Practice. – Heinle ELT. 1997. – 224 p.

21. Willis D., Willis J. Doing Task-Based Teaching: A practical guide to task-based teaching for ELT training courses and practising teachers. – Oxford University Press, 2007. – 296 p.

2.6. Авторські інтернет-ресурси

1. Авторський освітній сайт для майбутнього викладача ІМ. – Режим доступу <http://bigich.knlu.edu.ua/>.

2. Контент лекцій з вибіркової дисципліни «Інноваційні підходи до навчання іноземних мов і культур». – Режим доступу <http://bigich.knlu.edu.ua/ContentLeccionesApproaches.htm>

3. Сучасні підходи до навчання іноземних мов і культур: Презентації виступу 12 жовтня 2017 року на міжвузівському методичному семінарі «Викладання іноземних мов для працівників правоохоронних органів та сектору безпеки». – Режим доступу <http://bigich.knlu.edu.ua/Conferences.htm>

4. Теми практичних занять з вибіркової дисципліни «Інноваційні підходи до навчання іноземних мов і культур». – Режим доступу <http://bigich.knlu.edu.ua/SZApproaches.htm>

2.7. Монографії

1. Бігич О. Б. Компетентність в аудіюванні вчителя і викладача іспанської та французької мов : теорія і практика формування: Колективна монографія / О. Б. Бігич та ін. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2015. – 168 с. – Режим доступу <http://www.knlu.edu.ua/struktura/pidrozdili-universitetu/library/repositarij-universitetu>

2. Бігич О. Б. Методична скарбничка вчителя / викладача іспанської мови: формування лінгвосоціокультурної компетентності: Монографія / О. Б. Бігич. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2017. – 108 с. – Режим доступу <http://www.knlu.edu.ua/struktura/pidrozdili-universitetu/library/repositarij-universitetu>

3. Бігич О. Б. Сучасний студент у контексті особистісно-діяльнісного підходу: за результатами науково-методичних досліджень: Колективна монографія / О. Б. Бігич та ін. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2014. – 148 с. – Режим

доступу <http://www.knlu.edu.ua/struktura/pidrozdili-universitetu/library/repozitarij-universitetu>

4. Бігич О. Б. Теорія і практика формування професійно орієнтованої іншомовної компетентності в говорінні у студентів нелінгвістичних спеціальностей: Колективна монографія / О. Б. Бігич та ін. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2013. – 383 с. – Режим доступу <http://www.knlu.edu.ua/struktura/pidrozdili-universitetu/library/repozitarij-universitetu>

5. Колода С. А. Реализация контрастивного подхода в обучении иностранному языку: Монография / С. А. Колода. – LAP, 2015. – 68 с.

6. Красовская Н. В. Художественный дискурс в контексте когнитивно-деятельностного подхода к обучению иноязычному общению в высшей школе: культурно-образовательный аспект: Уч.-метод. пособие / Н. В. Красовская. – Саратов, 2011. – 58 с.

7. Крупченко А. К. Основы профессиональной лингводидактики: Монография / А. К. Крупченко, А. Н. Кузнецов. – М.: АПКиППРО, 2015. – 232 с.

8. Межкультурное иноязычное образование: лингводидактические стратегии и тактики: Коллективная монография. – М.: Логос, 2014. – 230 с.

9. Походзей Г. В. Развитие иноязычной межкультурной компетенции студентов неязыковых специальностей в системе профессионально ориентированного языкового образования: Монография / Г. В. Походзей, Н. Н. Сергеева. – Екатеринбург: УГУ, 2014. – 214 с.

10. Ситникова А. Формирование профессиональных умений при обучении иностранному языку: Монография / А. Ситникова, О. Симонова. – LAP, 2013. – 152 с.

11. Современные тенденции формирования иноязычной коммуникативной компетенции студентов неязыковых факультетов (естественнонаучные специальности): Монография / ред. А. Д. Петренко. – Симферополь: Антиква, 2017. – 276 с.

12. Стародубцева О. Междисциплинарные связи в процессе обучения иностранному языку: Монография / О. Стародубцева. – LAP, 2013. – 192 с.

13. Тарнопольский О. Б. Интеграция обучения языку и специальности в неязыковом вузе: Монография / О. Б. Тарнопольский, З. М. Корнева. – LAP, 2013. – 314 с.

14. Черниш В. В. Методика формування у майбутніх учителів професійно орієнтованої англomовної компетенції в говорінні: Монографія / В. В. Черниш. – К.: Ленвіт, 2013. – 396 с.

15. Черняк Н. В. Межкультурная компетенция: история исследования, определение, модели и методы контроля: Монография / Н. В. Черняк. – М.: Флинта, 2016. – 265 с.

16. Цыренжапова С. Д. Интерактивное обучение как средство формирования иноязычной коммуникативной компетентности будущих юристов: Монография / С. Д. Цыренжапова. – Улан-Удэ: Издательство Бурятского госуниверситета, 2013. – 174 с.

17. Шенцова Е. Интеграция различных подходов в обучении иностранному языку: Монография / Е. Шенцова. – LAP, 2017. – 212 с.

18. Яковенко-Глушенкова Є. В. Теоретико-методичні засади формування професійно орієнтованої усномовленнєвої комунікативної компетентності у майбутніх учителів французької мови: Монографія / Є. В. Яковенко-Глушенкова. – 2015

2.8. Зразок модульної контрольної роботи

Варіант 5

Перше завдання. Назвіть п'ять видів професійно орієнтованого підходу до навчання іноземних мов і культур.

Друге завдання. Доведіть, що з-поміж підходів до навчання іноземних мов і культур найефективнішим для формування іншомовної мовленнєвої компетентності є підхід «навчання через зміст».

Третє завдання. Наведіть приклад формування іншомовної мовленнєвої компетентності в контексті підходу «навчання через зміст» на занятті з ІМ.

З досвіду формування методичної компетентності викладача іноземної мови

Шановні студенти!

Ознайомитись з технологіями формування у студентів магістратури факультету германської філології (спеціальність 014.02 Середня освіта) й факультету романської філології (спеціальність 035 Філологія) Київського національного лінгвістичного університету методичної компетентності викладача іноземної мови, використовуваними авторкою посібника на практичних заняттях з методики, та їхніми форматами ви можете на авторському освітньому сайті (режим доступу <http://bigich.knlu.edu.ua/Magistr>),

3 досвіду формування методичної компетентності викладача ІМ	
Факультет германської філології	Факультет романської філології
	
Технологія "Six Thinking Hats"	Технологія "Seis sombreros para pensar"
Методичний батл "Дидактичні vs. рольові ігри"	Методичний батл "Короткометражні художні vs. мультиплікаційні фільми"
Майстер-клас "Сучасні технології навчання ІМіК"	Методичні станції "Планування заняття іспанської мови"
Методичний брифінг "Сучасні засоби навчання ІМіК"	
Науково-дослідницька діяльність студентів магістратури	

а також у таких джерелах:

Бігич О. Б. Сучасні засоби і технології формування методичної компетентності вчителя/ викладача іспанської мови / О. Б. Бігич // Методична скарбничка вчителя / викладача іспанської мови: формування лінгвосоціокультурної компетентності Монографія. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2017. – С. 98-197. – Режим доступу <http://www.knlu.edu.ua/struktura/pidrozdili-universitetu/library/repozitarij-universitetu>

Бігич О. Б. Seis sombreros para pensar – інтерактивна технологія формування методичної компетентності викладача іспанської мови / О. Б. Бігич // Мова. Свідомість. Концепт: Зб. наук. статей / відп. ред. О. Г. Хомчак. – Вип. 7. – Мелітополь: Вид-во МДПУ імені Богдана Хмельницького, 2017. – С. 239-242.

Бігич О. Б. Six thinking hats – інтерактивна технологія формування методичної компетентності викладача іноземної мови / О. Б. Бігич // Актуальні

проблеми романо-германської філології та прикладної лінгвістики: науковий журнал / редкол. В.І.Кушнерик та ін. – Чернівці : Видавничий Дім «Родовід», 2017. – Вип. 1(15). – С. 64-67.

Бігич О. Б. Методичний батл й інтерактивна технологія формування методичної компетентності викладача іспанської мови / О. Б. Бігич // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Серія Філологічні науки (мовознавство). – Вип. 3 (352). – 2017. – С. 308-312.

Бігич О. Б. Ед'ютейнмент як технологія формування методичної компетентності викладача іноземної мови / О. Б. Бігич // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Серія Педагогіка. – 2017. – Вип. 4.

Бігич О. Б. Технології формування методичної компетентності викладача іноземної мови / О. Б. Бігич // Вісник КНЛУ. Серія Педагогіка та психологія. – 2018. – Вип. 28.

Підписано до друку 02.04. 2018 р. Формат 60x84 1/16
Папір друк. № 1 Спосіб друку офсетний. Умовн. друк. арк. 6,90
Умовн. фарбо-відб. 7,02 Обл.-вид. арк. 7,02
Тираж 50. Зам. № 18 - 74

Видавничий центр КНЛУ
Свідоцтво: серія ДК 1596 від 08.12.2003 р.
